

Jaarverslag cultuur 2021

**Ambassade en Consulaat-Generaal
van het Koninkrijk der Nederlanden**

Rapporto Annuale Cultura 2021

Ambasciata e Consolato Generale del Regno dei Paesi Bassi

NL

Netherlands

Inhoudsopgave

Indice

Voorwoord <i>Prefazione</i>	<u>5</u>	Ondersteunde projecten – (S)punti di Vista <i>Progetti sostenuti – (S)punti di Vista</i>	<u>48</u>
Terugblikken van de collega's <i>Ricordando il 2021 con i colleghi</i>	<u>6</u>	Literatuur <i>Letteratura</i>	<u>49</u>
Bas Ernst	<u>6</u>	Street Art	<u>54</u>
Stefano Musilli	<u>10</u>	Podiumkunsten <i>Arti Performative</i>	<u>58</u>
Babs van Lieshout	<u>12</u>	Sociale media en communicatie <i>Social media e comunicazione</i>	<u>61</u>
Overzicht gesteunde projecten vanuit het algemene cultuurbudget <i>Prospetto progetti supportati con il budget culturale generale</i>	<u>16</u>	MUDEC – Mondriaan	<u>62</u>
Projecten per regio <i>Progetti per regione</i>	<u>18</u>	Open oproep <i>Open call</i>	<u>62</u>
Hetmcultuurbudget in nummers <i>Il budget culturale in numeri</i>	<u>20</u>	Een terugblik van onze partners <i>Riguardiamo l'anno insieme ai nostri partner</i>	<u>64</u>
Ondersteunde projecten Algemeen budget per aandachtsgebied <i>Progetti supportati Budget generale, per ambito prioritario</i>	<u>24</u>	Anna Woltz	<u>64</u>
Architectuur <i>Architettura</i>	<u>25</u>	Luca Borriello	<u>68</u>
Design	<u>26</u>	Kilowatt Festival	<u>72</u>
Digitalisering <i>Digitalizzazione</i>	<u>28</u>	Giuliana Damato	<u>73</u>
Kinder- en jeugdcultuur <i>Cultura per bambini e adolescenti</i>	<u>29</u>	Studio Wild	<u>75</u>
Literatuur <i>Letteratura</i>	<u>30</u>	In de media – Een selectie van de mooiste artikelen dit jaar <i>Nei media – Una selezione dei migliori articoli di quest'anno</i>	<u>76</u>
Meertaligheid <i>Plurilinguismo</i>	<u>31</u>	Een subsidie aanvragen <i>Modalità per richiedere sussidi</i>	<u>80</u>
Identiteit en inclusie <i>Identità e inclusione</i>	<u>32</u>	Contact <i>Contatti</i>	<u>82</u>
Samenwerking Vlaanderen <i>Collaborazione con le Fiandre</i>	<u>34</u>	Wist je dat? <i>Lo sapevi?</i>	<u>84</u>
Creative Ageing <i>Invecchiamento creativo</i>	<u>34</u>		
Overige aanvragen <i>Richieste da terzi</i>	<u>36</u>		
Bovensectoraal cultureel programma (S)punti di Vista <i>Programma culturale sovra-settoriale (S)punti di Vista</i>	<u>40</u>		
Het programma <i>Il programma</i>	<u>41</u>		
Uitgaven per discipline <i>Fondi per disciplina</i>	<u>43</u>		
Nationale aanwezigheid <i>Distribuzione geografica</i>	<u>44</u>		
Het (S)punti di Vista cultuurbudget in nummers <i>Il programma (S)punti di Vista in numeri</i>	<u>46</u>		

Voorwoord

Prefazione

Direct na mijn aantreden deze zomer, bezocht ik in september de Salone del Mobile in Milaan. Dat was een belangrijk moment voor Nederland. We gaven een duidelijk signaal tijdens de pandemie aan Italië. We bevestigden als een van de eerste landen aanwezig te zijn op deze belangrijke internationale designmanifestatie en daarmee uitdrukking geven aan de goede wederzijdse banden. Ik was onder de indruk van de creativiteit en innovatiekracht van de Nederlandse ontwerpsector. Talloze voorbeelden zag ik van ontwerpen die een bijdrage leveren aan belangrijke maatschappelijke uitdagingen, zoals hergebruik van restmateriaal, toepassingen van duurzame oplossingen en sociaal design.

Voor u ligt het culturele jaarverslag van het postennet Italië. Ik vind het belangrijk om inzichtelijk te maken wat de ambassade en het consulaat-generaal voor de sector betekenen. Het biedt ons de kans het verhaal te vertellen achter de talloze projecten en aan te tonen waarom de Italiaanse culturele sector en creatieve markt volop kansen bieden voor Nederland.

Om enkele hoogtepunten te noemen: ondanks de moeilijkheden door corona bleek Italië de derde culturele afzetmarkt voor Nederland. Met diverse goed gekozen partners wisten we meer projecten dan ooit te initiëren die werden gewaardeerd door publiek en pers. Maar liefst 71 projecten hebben we ondersteund. Met het bovensectorale programma (S)punti di Vista gaven we

concrete steun aan culturele organisaties die in deze Coronatijd lijdten onder de pandemie. We steunden kunstenaars die de dialoog zochten over urgente kwesties. Ze spelen daarmee een belangrijke rol in het maatschappelijk debat en kunnen ons een spiegel voorhouden en nieuwe scenario's duiden. Het programma bleek een opstap naar een groter en actiever netwerk in Italië, zorgde voor meer wederzijds begrip en ook nieuwe samenwerkingen voor de komende jaren.

Het komende jaar gaan we door met verbindingen maken tussen culturele en creatieve talenten uit Nederland en Italië. Ik zie kansen op artistiek vlak, maar ook rond maatschappelijke thema's als het klimaat en migratie maar ook onze economie. Ook zullen wij verder stappen zetten naar een steeds diverser partnerbestand, publiek en ondersteuningsprogramma.

We doen dit werk niet alleen. Het postennet werkt samen met een uitgebreid netwerk van makers, schrijvers, creatieve professionals, culturele instellingen, overheden en fondsen. Dit verslag is dan ook vooral een manier om dank te zeggen voor de talloze projecten die we samen met onze partners hebben kunnen realiseren.

Willem van Ee
Ambassadeur

Appena dopo il mio arrivo quest'estate, a settembre, ho visitato il Salone del Mobile a Milano. È stato un momento importante per i Paesi Bassi. Abbiamo dato un segnale chiaro all'Italia durante la pandemia. Abbiamo confermato che saremmo stati presenti – e siamo stati tra i primi paesi ad averlo fatto – a questo importante Salone internazionale di design, un chiaro segno dell'importanza che diamo alle relazioni con l'Italia. Sono stato particolarmente colpito dalla creatività e dalla forza innovante del settore del design neerlandese. Ho potuto vedere innumerevoli esempi di progetti che forniscono un contributo alla risoluzione di importanti sfide sociali, come il riutilizzo di materiali residui, l'applicazione di soluzioni sostenibili e il social design.

Quello che state leggendo è il rapporto annuale culturale della rete diplomatica in Italia. Ritengo che sia importante dare visibilità al ruolo che svolgono l'Ambasciata e il Consolato Generale per il settore. Questo rapporto ci offre l'opportunità di raccontare la storia che c'è dietro gli innumerevoli progetti e di spiegare le opportunità che il settore culturale e creativo italiano offre per i Paesi Bassi.

Per menzionarne alcuni: nonostante le difficoltà dovute alla pandemia, l'Italia è rimasta il terzo mercato di sbocco per i Paesi Bassi. Con diversi partner ben selezionati siamo riusciti ad avviare il maggior numero di progetti di sempre, apprezzati dal pubblico e dalla stampa. Abbiamo supportato ben 71 progetti. Con il programma sovra-settoriale (S)punti di

Vista abbiamo dato un sostegno concreto alle organizzazioni culturali che più hanno sofferto per la pandemia. Abbiamo sostenuto gli artisti che hanno cercato il dialogo sulle tematiche più urgenti, artisti che hanno svolto un ruolo fondamentale nel dibattito sociale, facendoci riflettere e mostrandoci nuovi scenari. Il programma ha rappresentato una solida base per l'ampliamento della rete culturale in Italia e per l'intensificazione delle sue attività, ha favorito una maggior comprensione reciproca e ha permesso di avviare nuove collaborazioni per gli anni a venire.

L'anno prossimo continueremo a creare legami tra i talenti culturali e creativi da Paesi Bassi e Italia. Riconosco opportunità per il settore artistico, ma anche su temi sociali come il clima e le migrazioni, e la nostra economia. Faremo inoltre ulteriori passi avanti nell'ampliare la diversità di partner, pubblico e programmi di supporto.

Non facciamo questo lavoro da soli. La rete diplomatica collabora con un'ampia rete di maker, scrittori, professionisti creativi, istituti culturali, amministrazioni locali e fondi. Questo rapporto rappresenta dunque soprattutto un modo per mostrare gratitudine per gli innumerevoli progetti che abbiamo potuto realizzare grazie ai nostri partner.

Willem van Ee
Ambasciatore

Terugblikken van de collega's

Ricordando il 2021 con i colleghi

Bas Ernst Cultureel Attaché

De pandemie maakte van 2021 opnieuw een moeilijk jaar. Vanzelfsprekend voor de kwetsbaren in de samenleving, maar ook voor de culturele sector en om talloze andere redenen. Toch waren er ook mooie momenten. En misschien is het wel het contrast met de grauwe treurigheid van de pandemie, dat onze culturele projecten mensen bij elkaar konden brengen en zo niet alleen afwisseling maar ook wat hoop en verlichting konden brengen.

Wat waren de mooie momenten? Het is zo goed als onmogelijk om het beste moment van het jaar te kiezen zonder te kort te doen aan de andere activiteiten. Er zijn me dit jaar veel momenten bijgebleven. Een ervan was de opening van het Biennale van Venetië. Kleiner dan anders, maar symbolisch van grote in betekenis. Eindelijk weer een publieksevenement! Na maanden van bureauwerk kon eindelijk het publiek de projecten van onze partners ervaren. Het was de start van een goed jaar voor ons culturele team.

We kunnen verschil maken. De pandemie zorgde voor veel onzekerheid. Ondanks onze beperkte middelen, kunnen we een signaal afgeven. In plaats van een afwachtende houding, kwamen we met een ambitieus programma: (S)punti di Vista. We verdubbelden ons budget, gingen het gesprek aan met uitstekende Italiaanse partners en gezamenlijk ondersteunden we 71 projecten, ondanks Corona. Dat is meer dan we ooit realiseerden. Projecten waarmee we de sector een impuls konden geven.

Cultuur bouwt bruggen. Ons programma liet culturele makers het gesprek aan gaan met het Italiaanse publiek om maatschappelijke problemen bespreekbaar te maken. We wilden een ander perspectief bieden dan de negatieve beeldvorming over Nederland en Italië die in de (sociale) media soms lijkt te overheersen. Deze aanpak werkte. We kregen aandacht in de nationale media en gaven partners de kans om gezamenlijk nieuw Nederlands werk te presenteren en te realiseren.

Durf te vernieuwen. Twee gewaardeerde collega's verlieten onze organisatie en werden opgevolgd door enthousiaste nieuwe medewerkers. Ze experimenteerde met nieuwe formats, bouwden netwerken uit en stelden oude gewoonten ter discussie. Een frisse wind blies door het team en met nieuw elan werd onze projectenportefeuille uitgebreid.

Small is beautiful! Milaan, Venetië, Florence, Bologna en Rome zijn de grote culturele centra van het land, maar Italië is ook het land van de duizenden kleine kernen, de 'borghi'. Wat het culturele klimaat hier bijzonder maakt dat juist in deze kleine kernen bijzondere festivals en manifestaties kunnen bloeien, die soms meer betekenis hebben dan de overvloed in de metropolen. We werkten dit jaar samen met een de Associazione Robida uit Topolò in een afgelegen bergdorp van iets meer dan 20 inwoners. Maar wel de locatie van een actief internationaal netwerk van jonge creatieve makers, die laten zien dat in de periferie cultuur ontwikkelingen juist mogelijk maakt. Via hen kwamen de architecten van Studio Wild naar Italië. Een ander bijzondere plek is Sansepolcro. Een prachtig Toscaans stadje. Niet alleen geboorteplaats van de grote renaissance meester Piero della Francesca, maar ook locatie van het Kilowatt Festival, dat zich al jaren onderscheid door bewoners actief te betrekken bij de realisatie van hun vernieuwende

programma. Deze co-creatie wordt gewaardeerd. De artistieke directie won er in 2021 de belangrijkste Italiaanse theaterprijzen Ubu mee. We steunden hen met drie voorstellingen en namen deel aan een internationale conferentie.

Italië, de culturele wereldmacht. Eind juli was Italië voorzitter van de G20. Voor het eerst stond cultuur als officiële ministersbijeenkomst op het programma en werd een slotverklaring aangenomen waarin cultuur stevig werd verankerd. We werkten nauw samen met het ministerie van OCW, zowel wat betreft de inhoud als de soms complexe logistiek die bij multilaterale ontmoetingen komt kijken. De G20 Cultuur werd een indrukwekkende programma dat plaatsvond op de mooiste plekken van Rome, zoals het Colosseum, het presidentieel paleis, Palazzo Barberini en Palazzo Borghese. Een indrukwekkende omlijsting die voor inspiratie zorgde voor alle aanwezige beleidsmakers.

Italië bewees opnieuw een kansrijk land voor Nederland te zijn. We gaan in 2022 wat nieuwe accenten zetten, komen met een mooi programma in verband met de Triennale en gaan onderzoeken waar nieuwe kansen liggen, bijvoorbeeld voor kinder- en jeugdcultuur.

*“Non si ricordano i giorni,
si ricordano gli attimi”*

Cesare Pavese

Bas Ernst Addetto Culturale

La pandemia ha reso il 2021 un altro anno difficile, sicuramente per i più fragili, ma anche per il settore culturale e tanti altri ancora. Nonostante questo, abbiamo vissuto anche dei bei momenti. E forse è proprio il contrasto con la grigia mestizia della pandemia che ha permesso ai nostri progetti culturali di avvicinare le persone e portare non solo cambiamento ma anche speranza e sollievo.

Quali sono stati questi momenti belli? È quasi impossibile scegliere il momento migliore dell'anno senza fare un torto a tutte le altre attività che abbiamo portato avanti. Mi sono rimasti impressi tanti momenti di quest'anno. Uno di questi è stata l'apertura della Biennale di Venezia. Un evento più piccolo del solito, ma simbolicamente molto importante. Finalmente sono tornati gli eventi pubblici! Dopo mesi di lavoro d'ufficio, il pubblico poteva finalmente vivere in prima persona i progetti dei nostri partner. È stato l'inizio di un anno molto positivo per il team culturale.

Possiamo fare la differenza. La pandemia porta molte incertezze, ma, nonostante le nostre risorse siano limitate, possiamo dare un segnale. Piuttosto che rimanere in attesa, abbiamo avviato un programma ambizioso: (S)punti di vista. Abbiamo raddoppiato il budget, parlato con alcuni splendidi partner italiani, arrivando a sostenere assieme ben 71 progetti, nonostante la pandemia: il maggior numero di progetti mai sostenuti. Progetti con cui abbiamo potuto dare uno slancio al settore.

La cultura getta ponti. Attraverso il nostro programma, gli operatori culturali si sono confrontati con il pubblico italiano su temi di rilevanza sociale. Volevamo offrire una prospettiva diversa da quella negativa sui Paesi Bassi e sull'Italia che a volte sembra dominare nei (social) media. Questo approccio ha funzionato. Abbiamo avuto risonanza nei mezzi di informazione nazionali e dato ai partner l'opportunità di presentare e produrre insieme nuovi lavori neerlandesi.

Il coraggio di innovare. Due apprezzate colleghe hanno lasciato la nostra organizzazione e sono state succedute da due nuovi ed entusiasti collaboratori, che hanno sperimentato con format inediti, costruito reti e messo in discussione vecchie abitudini. Un vento fresco ha soffiato nella squadra e il nostro portafoglio progetti si è espanso con rinnovato slancio.

Small is beautiful! Milano, Firenze, Venezia, Bologna e Roma sono i grandi centri culturali dello Stivale, ma l'Italia è anche il Paese dei borghi. Il clima culturale di questi luoghi è tale per cui proprio qui fioriscono festival e manifestazioni speciali, che talvolta hanno per il pubblico un significato maggiore dell'abbondante offerta delle metropoli. Quest'anno abbiamo collaborato con l'Associazione Robida di Topolò, un'isolata frazione

di montagna con poco più di venti abitanti, in cui tuttavia è attiva una rete internazionale di giovani creativi che dimostrano come la cultura possa mettere in moto i luoghi periferici. Tramite loro, gli architetti di Studio Wild sono arrivati in Italia. Un'altra località speciale è San Sepolcro, splendido centro in Toscana, che non solo ha dato i natali al maestro del Rinascimento italiano Piero della Francesca, ma ospita anche il Kilowatt Festival. Questo festival si distingue da anni per il modo in cui coinvolge la cittadinanza nella realizzazione del suo programma innovativo. Un processo di co-creazione molto apprezzato, grazie al quale nel 2021 la direzione artistica del festival ha ricevuto il Premio Ubu, il più importante riconoscimento del teatro italiano. Abbiamo sostenuto Kilowatt con tre spettacoli e la partecipazione a una conferenza internazionale.

L'Italia, potenza culturale mondiale. Alla fine di luglio l'Italia ha assunto la presidenza del G20. Per la prima volta la cultura è stata al centro di una riunione ministeriale ufficiale ed è stata saldamente ancorata nella dichiarazione conclusiva che ne è scaturita. Abbiamo lavorato a stretto contatto con il Ministero dell'Istruzione, della Cultura e della Scienza neerlandese sia sui contenuti che sulla complessa logistica che accompagna gli incontri multilaterali. Il G20 Cultura ha seguito un programma impressionante nei più bei luoghi di Roma, come il Colosseo, il Quirinale, Palazzo Barberini e Palazzo Borghese: cornici uniche che hanno offerto ispirazione a tutti i policy-makers presenti.

L'Italia si è dimostrata nuovamente una terra ricca di occasioni per i Paesi Bassi. Nel 2022 accentueremo alcuni nuovi aspetti,osterremo uno splendido programma collegato alla Triennale di Milano e cercheremo nuove opportunità, per esempio nel settore della cultura per bambini e per ragazzi.

Studio Ossidiana – Biennale di Venezia 2021

Stefano Musilli

Aan het eind van de lente van 2021 begonnen de culturele agenda's van de Italiaanse steden weer tot leven te komen met events waarbij het publiek weer fysiek aanwezig kon zijn. Zowel bij professionals als het publiek bemerkten we het verlangen om weer kunst te kunnen beleven in de gebruikelijke locaties, zij het met alle voorzorgsmaatregelen die met de pandemie geboden zijn. Mij is de opwinding nog goed bijgebleven die ik ervoer bij het meemaken van de eerste voorstelling als medewerker cultuur van de Ambassade en het Consulaat-Generaal. Dit was Sorry, But I Feel Slightly Disidentified van Cherish Menzo tijdens het Orlando Festival in Bergamo – een reflectie op het concept van "identiteit" door de lichamelijke van de dans, waarvan de zeggingskracht nog ontwrichtender was door dat historische moment.

Dankzij ons speciale programma (S)punti di Vista hadden we de gelegenheid om projecten te ondersteunen, te begeleiden en in enkele gevallen synergiën te stimuleren, die zich vertaalden in een volle agenda met initiatieven, vooral in het laatste kwartaal. We hebben dit gedaan door naast onze gebruikelijke aandachtsgebieden prioriteit te geven aan actuele thema's. Met #HollandAndMe hebben we urban art in heel verschillende situaties gepresenteerd. Dit project, bedacht door mijn voorganger Margo Curto en gecoördineerd door het nationale platform Inward - observatorium voor urbane creativiteit, bracht lokale gemeenschappen bijeen rond een dialoog over thema's als het klimaat en sociale inclusie.

Het jaar 2021 betekende ook de terugkeer van de Milanese designweek, waar we aanwezig waren met Masterly – The Dutch in Milano. Meer dan 80 Nederlandse designers, kunstenaars en bedrijven hebben er de vruchten van hun werk in de prachtige zalen van Palazzo Turati getoond, tot groot enthousiasme van de pers en het talrijke publiek. Ook op het gebied van vormgeving hebben we samen met EDIT Napoli een open oproep gelanceerd voor de selectie van vijf talenten onder de 30, die hebben kunnen deelnemen aan deze opkomende kwaliteitsbeurs. De Nederlandse deelname in Napels werd versterkt door de zeer gewaardeerde tentoonstelling in het Staatsarchief over de grafisch ontwerper Anthon Beeke, samengesteld door Lidewij Edelkoort en Charlotte Grün.

Terugkerend thema in veel van de culturele projecten waar we als diplomatieke missies in 2021 bij betrokken waren, was identiteit. Zowel de performance van de al eerder genoemde Cherish Menzo als het seminar over Black Fashion gehouden door Janice Deul in opdracht van Connecting Cultures waren de eerste stappen in een traject dat we in 2022 van plan zijn door te zetten. Docudonna, het festival gewijd aan vrouwelijke documentaires, sloot een

samenwerking met het internationale filmfestival van Assen en plaatste vier Nederlandse films op het programma. Genderidentiteit en LGBTQI+ thema's stonden centraal in het werk van de dansgroep Teddy's Last Ride en van Tim Leyendekker, die met zijn film Feast op het MiX Festival in Milaan triomfeerde.

In het algemeen zagen we dit jaar een grote belangstelling voor de Nederlandse filmproductie, met name in relatie tot maatschappelijk thema's. Voor de eerste keer waren we partner van het Giffoni Film Festival, een van de grootste Europese filmmanifestaties voor kinderen en jongeren, met vier Nederlandse films op het programma (waaronder I Don't Wanna Dance van Flynn von Kleist, winnaar in de categorie Generator+13). Een nieuwe partner is ook het Biografilm Festival, dat de regisseurs Esther Hertog, Paul King en Renzo Martens betrok bij een prachtig educatief project over audiovisuele kunst met de jeugdgevangenis Pietro Siciliani in Bologna. Een vergelijkbaar project, gericht op 70 leerlingen van een school voor voortgezet onderwijs in de periferie van Bologna, zal gerealiseerd worden in de eerste maanden van 2022, met de medewerking van Joris Postema, Eefje Blankevoort en Els van Driel. In de nasleep van (S)punti di Vista, zal in de zomer van 2022 een nieuwe theaterproductie voor kinderen op de planken komen, geproduceerd door de theatergroep TPO uit Prato in samenwerking met Sandra Goos met als thema de stadsjungle.

Terugkijkend naar een zo buitengewoon intens en inspirerend jaar, lijkt het ons duidelijk dat de zaden die in 2021 geplant zijn zich zullen vertalen in een rijke meerjarige oogst.

Nella tarda primavera del 2021 le agende culturali delle città italiane hanno ricominciato ad animarsi di eventi in presenza. Tanto presso gli operatori del settore quanto nel pubblico, abbiamo constatato il forte desiderio di un ritorno alla fruizione dell'arte nei suoi spazi tradizionali, pur con tutte le cautele imposte dalla pandemia. In me rimarrà bene impressa l'emozione del primo spettacolo al quale ho assistito da collaboratore culturale dell'Ambasciata e del Consolato Generale: Sorry, But I Feel Slightly Disidentified di Cherish Menzo all'Orlando Festival di Bergamo – una riflessione sul concetto di "identità" attraverso la fisicità della danza, la cui forza è risultata ancora più dirompente in ragione del momento storico.

Grazie al nostro programma speciale (S)punti di Vista abbiamo avuto modo di sostenere, accompagnare e, in qualche caso, stimolare sinergie che si sono tradotte in un calendario di iniziative molto fitto, soprattutto nell'ultimo quadrimestre. Lo abbiamo fatto affiancando ai nostri classici ambiti prioritari un'attenzione specifica per temi di grande attualità. Con #HollandAndMe, progetto nato da un'idea della mia predecessora Margo Curto e coordinato da Inward – Osservatorio sulla Creatività Urbana, abbiamo portato l'urban art neerlandese in sei realtà italiane molto eterogenee, coinvolgendo le comunità locali e promuovendo il confronto su argomenti come il cambiamento climatico e l'inclusione sociale.

Il 2021 ha segnato anche l'atteso ritorno della settimana del design milanese, alla quale siamo stati presenti con Masterly – The Dutch in Milano. Oltre ottanta fra designer, artisti e aziende neerlandesi hanno presentato i frutti del loro lavoro nella storica cornice di Palazzo Turati, con grande entusiasmo della stampa e di un pubblico molto numeroso. Sempre sul fronte del design, in collaborazione con EDIT Napoli, abbiamo lanciato una call grazie alla quale cinque talenti under 30 hanno potuto prendere parte a una giovane fiera di qualità. A consolidare la presenza neerlandese a Napoli, l'apprezzatissima mostra sul grafico Anthon Beeke curata da Lidewij Edelkoort e Charlotte Grün presso l'Archivio di Stato.

L'identità ha rappresentato un tema ricorrente nei progetti culturali che hanno visto coinvolta la nostra missione diplomatica nel 2021. Insieme alle performance della già citata Cherish Menzo, il seminario sulla Black Fashion tenuto da Janice Deul per Connecting Cultures ha costituito il primo passo di un percorso tematico che intendiamo portare avanti nel 2022. DocuDonna, festival dedicato al documentario al femminile, ha siglato una partnership con l'Internazionale Filmfestival di Assen e accolto in programma quattro pellicole neerlandesi. La gender identity e le tematiche LGBTQI+ sono invece al centro dei lavori della compagnia di danza Teddy's Last Ride di Tim Leyendekker, che con il suo Feast ha trionfato al MiX Festival di Milano.

In generale, quest'anno abbiamo registrato un forte interesse per la produzione filmica dei Paesi Bassi, soprattutto in relazione a temi di rilevanza sociale. Per la prima volta siamo stati partner del Giffoni Film Festival, una delle più grandi rassegne di cinema per bambini e ragazzi d'Europa, con quattro pellicole neerlandesi in cartellone (tra cui I Don't Wanna Dance di Flynn von Kleist, vincitore nella categoria Generator+13). Nostro nuovo partner è anche il Biografilm Festival, che ha coinvolto i registi Esther Hertog, Paul King e Renzo Martens in un bellissimo progetto di educazione al linguaggio audiovisivo nel carcere minorile Pietro Siciliani di Bologna. Un progetto analogo, rivolto a settanta allievi di una scuola superiore della periferia bolognese, sarà realizzato nei primi mesi del 2022 con la partecipazione di Joris Postema, Eefje Blankevoort ed Els van Driel. È l'onda lunga di (S)punti di Vista, che si protrarrà fino all'estate del 2022, quando andrà in scena una nuova produzione teatrale per bambini della compagnia TPO di Prato e Sandra Goos sul tema della "giungla urbana".

Nel guardarci indietro dopo un anno così straordinariamente intenso e ricco di stimoli, ci appare chiaro che i semi piantati nel 2021 si tradurranno in un lascito molto duraturo.

Babs van Lieshout

Ondanks de continuering van de pandemie in 2021 hebben we dit jaar vele mooie projecten mogen ondersteunen. 2021 stond in het teken van ons bovensectoraal cultureel programma (S)punti di Vista waarin we mooie Italiaans-Nederlandse samenwerkingen in de schijnwerpers konden zetten. Een prachtig programma waarin Nederlandse artiesten uit de podiumkunsten-, urban art- en literaire sector hun werk konden tonen en de dialoog konden aangaan op de interessantste podia in Italië.

Op literair gebied was er zeer veel te doen: zo kijk ik tevreden terug naar een mooie presentatie van Jan Brokken die zijn nieuwe boek *L'Anima delle città* (Iperborea, vertaling Claudia Cozzi) op de langverwachte Salone del Libro in Turijn presenteerde. Meer dan 350 man zat op het puntje van hun stoel te luisteren naar de prachtige verhalen van de auteur over de allermooiste Italiaanse steden als Bologna en Cagliari. De 33e editie van de Turijnse boekenbeurs was een daverend succes met zo'n 150.000 bezoekers (meer dan ooit!) en aanwezige uitgeverij registreerden allen een stijging in boekverkoop ten opzichte van 2019. Ook heeft de beurs nog nooit zo veel bezoekende jongeren geregistreerd, een mooie ontwikkeling!

Niet alleen de allergrootsten als Brokken, Westerman en Abdolah kwamen naar Italië toe reizen om hun naar het Italiaans vertaalde werken te presenteren. Een zeer welkome verandering is dat we ook presentatiemomenten ondersteunden van nieuwe gezichten uit de poëzie en spoken word sector zoals Kira Wuck, Radna Fabias, Gershwin Bonevacia en Dean Bowen.

2021 was tevens een goed jaar voor de Nederlandse kinderliteratuur. Neerlands trots, Jip en Janneke, werd gepubliceerd (Lupoguido, vertaling Valentina Freschi) en stond garant voor veel succes zoals een nominatie voor de kinderboekprijs Premio Andersen. Annet Schaap sleepte de prestigieuze Premio Strega Ragazze e Ragazzi voor het beste debuut in de wacht voor haar boek *Lucilla* (La Nuova Frontiera Junior, vertaling Anna Patrucco Becchi). En Anna Woltz stond op het kinderfestival Tutte Storie in Cagliari met haar boek *Tess e la settimana più folle della mia vita* (Beisler, vertaling Anna Patrucco Becchi) en wist vele kinderharten te veroveren met haar spannende en leerzame verhalen. We hopen in de komende jaren meer projecten te mogen verwelkomen rondom kinder- en jeugdliteratuur.

Op het gebied van cultuur en ouder worden hebben we meerdere interessante samenwerkingen ondersteund. Zo heeft het netwerk Musei Toscani per l'Alzheimer een partnerschap geïnitieerd met het Zeeuws Museum en het Van Abbemuseum uit het Nederlandse Onvergetelijk netwerk. Beide netwerken bieden speciale interactieve rondleidingen aan voor

mensen met dementie en hun mantelzorgers. De focus bij de programma's ligt op het positieve, creatieve en inspirerende. De deelnemers gaan de dialoog aan met hun omgeving en activeren weer het lange termijn geheugen en persoonlijke ervaringen. De twee netwerken werken samen aan conferentieprogramma's voor internationale musea en zullen o.a. workshops verzorgen in Italië en Nederland. Ook heeft Dance Well uit Bassano del Grappa Nederlandse choreograaf Ian Yves Ancheta uitgenodigd om een residentie te doen rondom het thema dans en Parkinson. Hij zal actief aan de slag gaan met mensen met deze conditie. Het is mooi om te zien dat de creative ageing bijeenkomst van 2020 haar vruchten af begint te werpen en hoe cultuur waardevolle bijdragen levert aan dit belangrijke thema.

Voor zowel de aandachtsgebieden vergrijzing als op het aandachtsgebied meertaligheid hadden we in het najaar van 2021 twee bezoekersreizen in samenwerking met Dutch Culture gepland welke helaas niet door zijn gegaan door de nieuwe golf corona. Maar van uitstel komt geen afstel en we zullen dan ook in de lente van 2022 met twee groepen Italiaanse cultureel professionals Nederland bezoeken om daar kennis te maken met interessante initiatieven die aansluiten bij hun werkpraktijk en interesses. Doel hiervan is om de netwerken uit te breiden, kennis uit te wisselen en samen mooie nieuwe initiatieven te ontwikkelen.

Mijn bewondering gaat ook dit jaar uit naar de gehele culturele sector die ondanks zoveel tegenslagen toch weerstand heeft weten te bieden en naar de vele professionals die vol passie en energie door blijven gaan. Ik hoop op een mooi nieuw jaar met prachtprojecten die de culturele sector versterken en haar meerwaarde blijven onderstrepen!

Malgrado il protrarsi della pandemia, quest'anno siamo riusciti a sostenere molti bei progetti. Il 2021, un anno nel segno del nostro programma speciale (S)punti di Vista. Con questo programma abbiamo puntato i riflettori su una serie di ottime collaborazioni italo-olandesi. Un programma splendido, nel quale artisti olandesi provenienti dal mondo del teatro e della danza, della creatività urbana e della letteratura hanno potuto presentare le proprie opere e dialogare con il pubblico dai più interessanti palchi italiani.

*In ambito letterario il calendario è stato molto fitto: ripenso con piacere, per esempio, alla magica presentazione de *L'anima delle città* di Jan Brokken (Iperborea, traduzione a cura di Claudia Cozzi) all'attesissimo Salone del Libro di Torino. Un pubblico composto da oltre trecentocinquanta persone ha ascoltato in religioso silenzio i meravigliosi racconti dell'autore sulle più belle città italiane come Bologna e Cagliari. La XXXIII edizione della fiera del libro torinese è stata un enorme successo con i suoi centocinquantamila visitatori (record assoluto!), e tutti gli editori presenti hanno registrato un aumento delle vendite rispetto al 2019. Il Salone, inoltre, non aveva mai contato così tanti giovani nel suo pubblico: uno sviluppo positivo.*

Non sono stati soltanto "pesi massimi" come Brokken, Westerman e Abdolah a fare tappa nel Bel Paese per presentare i loro libri tradotti in italiano. Un cambiamento più che benvenuto è stato il sostegno che abbiamo potuto fornire alla presentazione di volti nuovi del mondo della poesia e della spoken word, come Kira Wuck, Radna Fabias, Gershwin Bonevacia e Dean Bowen.

*Il 2021 è stato inoltre un anno positivo per la letteratura per l'infanzia. Il classico neerlandese e nostro orgoglio nazionale Jip e Janneke (Lupoguido, traduzione a cura di Valentina Freschi) ha riscosso grande successo e ottenuto una candidatura al Premio Andersen. Annet Schaap si è aggiudicata il prestigioso Premio Strega Ragazze e Ragazzi come miglior libro d'esordio con il suo *Lucilla* (La Nuova Frontiera Junior, traduzione di Anna Patrucco Becchi). E al festival per l'infanzia Tutte Storie di Cagliari, Anna Woltz ha presentato *Tess e la settimana più folle della mia vita* (Beisler, traduzione di Anna Patrucco Becchi) conquistando il cuore di molti bambini con le sue storie emozionanti e istruttive.*

Nell'ambito della cultura in relazione alla terza età abbiamo sostenuto diverse collaborazioni interessanti. I Musei Toscani per l'Alzheimer, per esempio, hanno avviato un partenariato con lo Zeeuws Museum e il Van Abbemuseum, membri della rete neerlandese Unforgettable. Entrambi i network offrono visite interattive per persone affette da demenza e per i loro caregiver. In questi programmi si pone l'accento sugli aspetti positivi, creativi e ispiratori della fruizione museale. I partecipanti entrano in dialogo con l'ambiente circostante riattivando la memoria a lungo

termine e le esperienze personali. Le due reti lavoreranno insieme a programmi di conferenze rivolte a musei internazionali e, tra le altre cose, organizzeranno laboratori in Italia e nei Paesi Bassi. Dance Well di Bassano del Grappa, invece, ha invitato il coreografo neerlandese Ian Yves Ancheta per una residenza incentrata sul tema "danza e Parkinson". Ancheta si metterà all'opera coinvolgendo attivamente persone affette da questa patologia. È bello constatare che l'incontro sul creative ageing del 2020 comincia a dare i suoi frutti e rendersi conto del contributo prezioso che la cultura può offrire su questo tema importante.

Sia per l'ambito prioritario terza età che per il plurilinguismo avevamo organizzato, insieme a Dutch Culture, due visitors programmes per l'autunno del 2021. Purtroppo la nuova ondata di COVID-19 ne ha impedito lo svolgimento. Questi viaggi non sono stati annullati, ma rinviati alla primavera del 2022, quando con due gruppi di operatori culturali italiani visiteremo i Paesi Bassi per conoscere iniziative che si ricollegano alle loro pratiche di lavoro e ai loro interessi. L'obiettivo è permettere ai partecipanti di ampliare i propri network, scambiare esperienze e sviluppare insieme progetti interessanti.

Anche quest'anno guardo con ammirazione al settore culturale, che ha saputo tenere testa alle tante avversità, e ai numerosi professionisti che hanno continuato a darsi da fare con energia e passione. Spero in un nuovo anno pieno di bei progetti che rafforzeranno il settore culturale continuando a sottolinearne il valore aggiunto!

Overzicht gesteunde projecten vanuit het algemene cultuurbudget

Prospetto progetti supportati con il budget culturale generale

In 2021 ondersteunden we 43 projecten uit het algemene cultuurbudget dat €150.000 bedraagt. 3 projecten meer dan in 2020. De projecten zijn verdeeld onder 9 verschillende disciplines en thema's: architectuur, cultuur en ouder worden, design, digitalisering, kinder- en jeugdcultuur, literatuur, meertaligheid, identiteit en inclusie en samenwerking met Vlaanderen. Daarnaast bestaat de categorie 'overige projecten'. Met deze term worden projecten bedoeld die aan ons zijn voorgelegd door lokale aanvragers en betreffen projecten in verscheidene disciplines zoals de beeldende kunst, podiumkunsten en film. Het culturele cluster heeft bij deze projecten geen initiërende rol gespeeld. Jaarlijks wordt ongeveer 20% van het totaalbudget gereserveerd voor dit type aanvragen, conform het meerjarenplan.

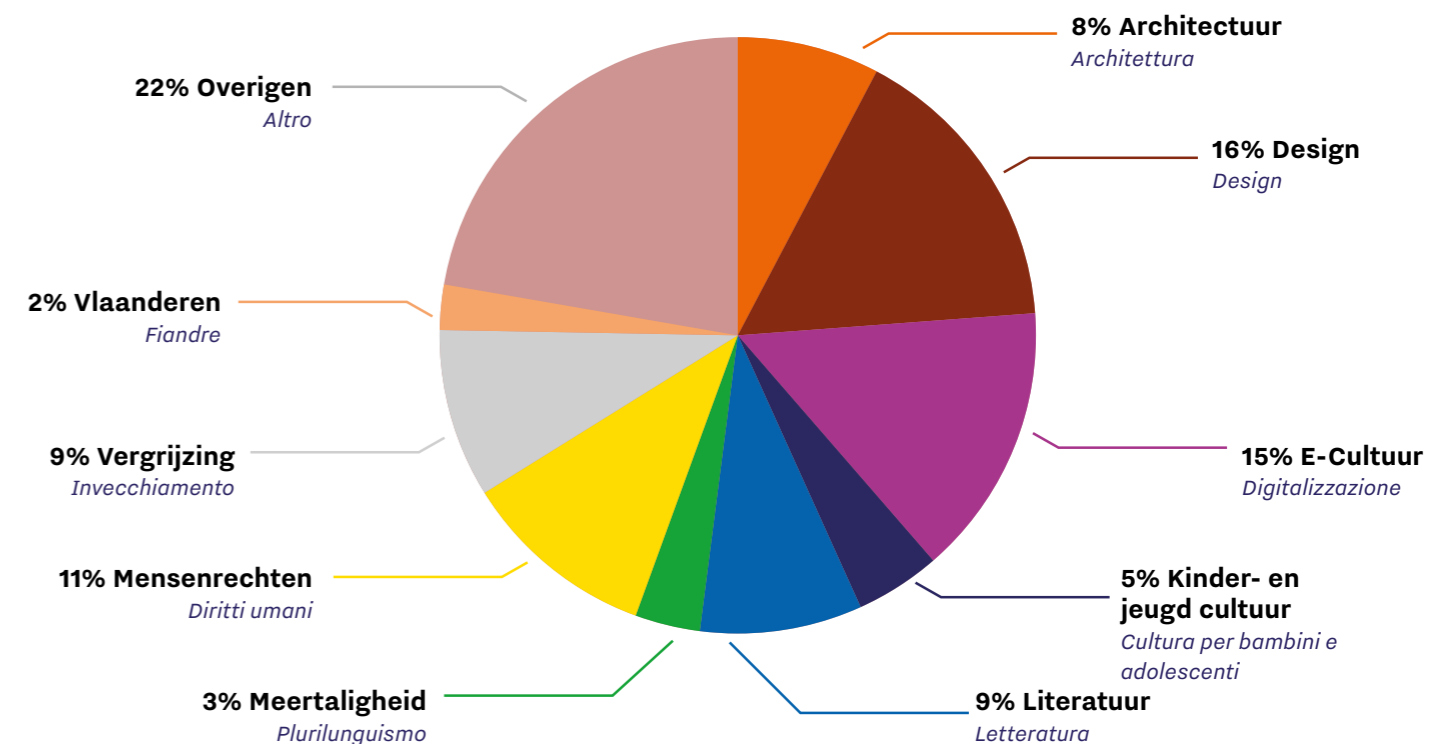
Binnen enkele aandachtsgebieden is er minder besteed dan aanvankelijk voorgenomen. Reden hiervoor is het nog moeten bestendigen van nieuwe netwerken en de continuering van de corona pandemie die bepaalde projecten een halt heeft toegeroepen. Dit jaar hebben we daarom meer kunnen investeren in aandachtsgebieden als design en digitalisering waarbinnen netwerken zeer sterk zijn.

Nel 2021 abbiamo supportato 43 progetti con il budget culturale generale che ammonta a €150.000: abbiamo dunque finanziato tre progetti in più rispetto al 2020. I progetti appartengono a nove discipline o ambiti diversi: architettura, cultura, invecchiamento, design, digitalizzazione, cultura per bambini e adolescenti, plurilinguismo, identità e inclusione e collaborazione con le Fiandre. Inoltre, abbiamo anche una categoria per 'altri progetti'. Con questo termine ombrello intendiamo indicare tutti i progetti che ci vengono proposti da attori locali in varie discipline come le arti figurative, le arti performative e la cinematografia. L'ufficio culturale non ha svolto un ruolo proattivo per questi progetti. Ogni anno, circa il 20% del budget complessivo è destinato per questo tipo di richieste, in linea con quanto stabilito nel piano pluriennale.

Per alcune aree di attenzione sono stati stanziati meno fondi del previsto, per via della necessità di creare nuovi network e per il protrarsi della pandemia di COVID che ha interrotto diversi progetti. Quest'anno abbiamo pertanto potuto investire di più in design e digitalizzazione, due ambiti in cui abbiamo delle reti di contatti molto solide.

Uitgaven algemeen budget – aandachtsgebieden

Fondi budget generale – ambiti

Projecten per regio

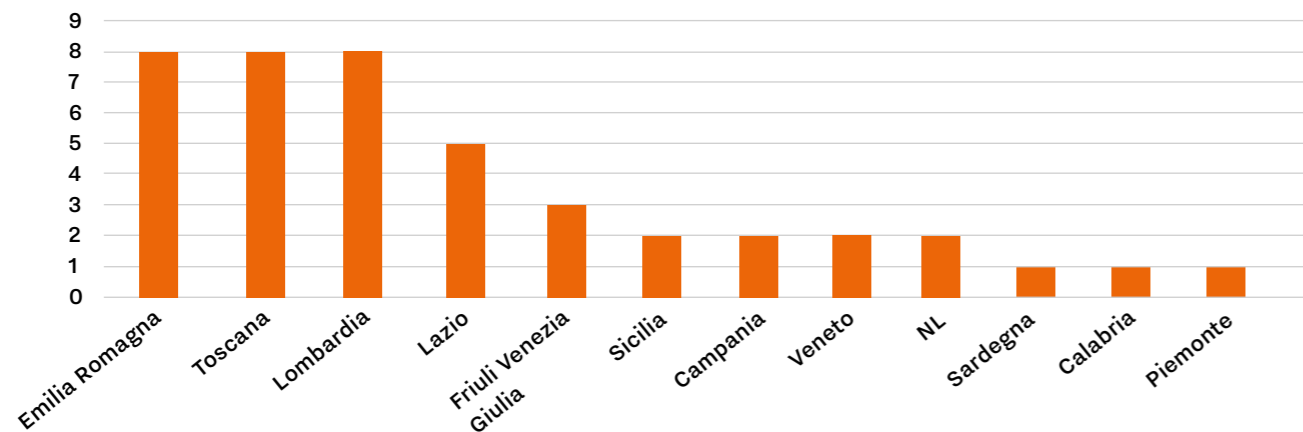
Progetti per regione

Er zijn grote regionale verschillen binnen Italië. Noordelijke regio's zijn veelal actiever op cultureel en economisch gebied. Dit is ook in ons cultureel werk te merken en wordt tevens duidelijk in onderstaande grafieken. De meeste activiteiten vinden plaats in Noord- en Midden-Italië. Ten opzichte van 2020 zijn er dit jaar echter meer projecten ondersteund in de zuidelijke regio's. Ook vindt er, in vergelijking met het voorgaande jaar, een lichte verplaatsing plaats van uitgaven per macroregio. Waar in 2020 maar liefst 65% van ons budget werd geïnvesteerd in het Noorden, daalt dit cijfer in 2022 naar 50% en ontstaat er langzaam een meer evenredige geografische spreiding. Opvallend is dat tevens de regio's Emilia Romagna en Toscane veel meer vertegenwoordigd zijn. Het streven is om ook in 2022 meer projecten mogelijk te maken in Zuid-Italië. Er zijn tevens twee projecten ondersteund in Nederland. Dit zijn twee bezoekersprogramma's van Italiaanse professionals aan Nederland binnen de aandachtsgebieden vergrijzing en meertaligheid. Een investering om netwerken op te bouwen om zo Italiaans-Nederlandse samenwerkingen op de twee thema's te stimuleren.

Ci sono molte differenze regionali in Italia. Le regioni del nord sono molto più attive in ambito culturale ed economico. Una differenza che si nota anche nel nostro lavoro culturale e che appare chiaro nei grafici che seguono. La maggior parte delle attività si è tenuta nel Centro e nel Nord Italia. Rispetto al 2020, quest'anno abbiamo sostenuto un maggior numero di progetti nelle regioni del sud. Vi è stato anche un leggero cambio nella proporzione di fondi stanziati per macro regione. Se nel 2020 il 65% del nostro budget veniva speso al Nord, questa percentuale è scesa nel 2022 al 50%, con una graduale transizione verso una distribuzione geografica più equa. Si può anche notare che Emilia Romagna e Toscana sono sovra-rappresentate. L'obiettivo è, anche per il 2022, la realizzazione di un maggior numero di progetti nel Sud Italia. Abbiamo anche due progetti supportati nei Paesi Bassi: si tratta di due visite di lavoro di professionisti italiani nei Paesi Bassi che si occupano di invecchiamento attivo e plurilinguismo. Un investimento per creare un network e stimolare rapporti di collaborazione italo-neerlandesi in questi due ambiti.

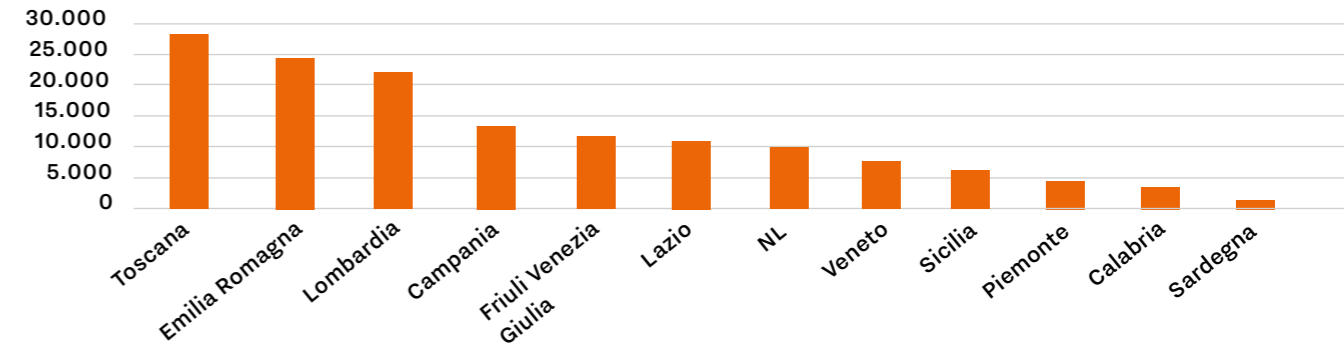
Aantal projecten per regio

Numero progetti per regione

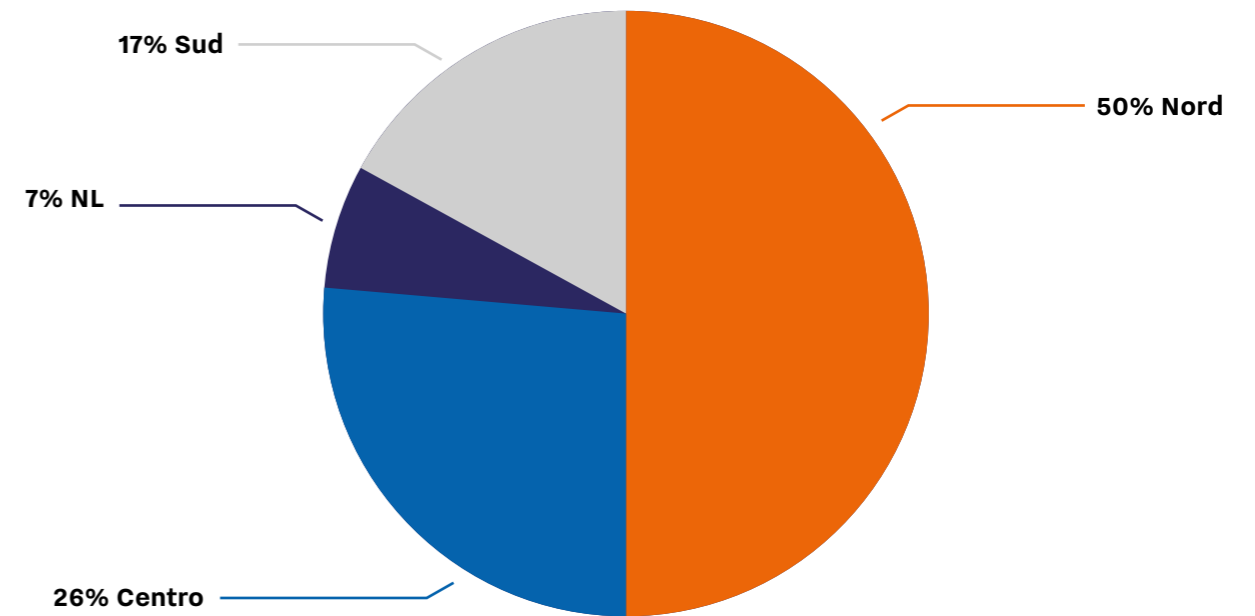
Algemeen budget uitgaven per regio

Budget generale – fondi per regione

Uitgaven per macroregio

Fondi per macroregione

Het cultuurbudget in nummers

Il budget culturale in numeri

43

projecten ondersteund

43 progetti sostenuti

150.000€

beschikbaar

150.000€ disponibili

Gemiddeld

3.306€

per project

In media 3.306€ per progetto

Kleinste subsidiebedrag:

250€

Sovvenzione minore: 250€

Grootste subsidiebedrag:

9.500€

Sovvenzione maggiore: 9.500€

RISE, In the meaning of stand tall - Collin van der Sluijs | Lecce

Daydream! - Maaïke Canne | Santa Croce di Magliano

Studio Wild – Biennale di Venezia 2021

Ondersteunde projecten

Algemeen budget per aandachtsgebied

*Progetti supportati
Budget generale, per ambito prioritario*

Architectuur

Architettura

Project:

Air

Partners: Robida (IT) & Studio Wild (NL)

Plaats: Grimacco, Friuli Venezia Giulia

Researchproject naar de mogelijkheid om een nieuwe artist in residence locatie in Friuli Venezia Giulia te realiseren. Doel is om de ontwikkeling van perifere gebieden een impuls te geven.

Partner: Robida (IT) & Studio Wild (NL)

Luogo: Grimacco, Friuli Venezia Giulia

I due partner lavorano a una ricerca sulla creazione e la realizzazione di un progetto per una nuova residenza d'artista in residenza in Friuli Venezia Giulia. Con il progetto si intende dare un impulso allo sviluppo di questa regione in calo demografico tramite la programmazione di progetti creativi e attività culturali.

Project:

Nederlandse architecten op Spam 2021

Partners: Festival SPAM (IT), Marthijn Pool (NL), Kristina Knauff (NL), LoLa landscape (NL), Javier Arpa Fernandez (NL)

De vier architecten zijn door het Romeinse architectuurfestival uitgenodigd om lezingen, workshops te geven en deel te nemen aan ronde tafels over o.a. ecologische transitie, architectuur en politiek beleid en nieuwe steden.

Partner: Festival SPAM (IT), Marthijn Pool (NL), Kristina Knauff (NL), LoLa landscape (NL), Javier Arpa Fernandez (NL)

I quattro architetti sono stati invitati dal festival romano d'architettura per tenere workshop, letture e partecipare a tavole rotonde su temi come la transizione ecologica, architettura e politiche e le nuove città.

Project:

Shallow Waters

Partners: ISMAR & Bureau LADA (NL)

De subsidie ondersteunt een publicatie over de onderzoeken naar het water van het IJsselmeer/Markermeer en de Venetiaanse lagunes. Tevens kan door de bijdrage Nederlandse deelname aan een internationale conferentie mogelijk gemaakt worden tijdens de Architectuurbienale te Venetië.

Partner: ISMAR & Bureau LADA (NL)

Con la sovvenzione a questo progetto abbiamo sostenuto una pubblicazione sulle acque dell'IJsselmeer/Markermeer e la laguna di Venezia. Inoltre è stata resa possibile la presenza neerlandese di Bureau LADA a una conferenza internazionale durante la Biennale di Architettura di Venezia.

Design

Design

Project:

NOI design contest To Go

Partner: NOI & Carolien Buijs

Ondersteuning heeft mogelijk gemaakt dat Caroline Buijs, journaliste en coördinator van tijdschrift Flow, kan optreden als jurylid in de design competitie 'To Go' van boekenwinkel en hotspot NOI te Milaan.

Partner: NOI & Carolien Buijs

Abbiamo sostenuto il concorso "To Go" della libreria NOI, che ha invitato illustratori, artisti, fumettisti e grafici a realizzare un'opera inedita da stampare a tiratura limitata su un libro pieghevole. Tra i giurati, Caroline Buijs, giornalista e project coordinator della rivista neerlandese Flow, per la quale cura lo speciale Book for Paper Lovers con cui entra in contatto con illustratori di tutto il mondo.

Project:

Cambio

Partners: Centro per l'Arte Contemporanea Luigi Pecci & Formafantasma

Met onze ondersteuning heeft het museum voor hedendaagse kunst Luigi Pecci te Prato de tentoonstelling Cambio van designduo Formafantasma kunnen plaatsvinden. De exhibitie schijnt licht op de huidige houtindustrie en reflecteert op de rol van de design sector omtrent duurzaam materiaal.

Partner: Centro per l'Arte Contemporanea Luigi Pecci & Formafantasma

Con il nostro supporto, il Centro per l'Arte Contemporanea Luigi Pecci di Prato ha ospitato la mostra Cambio di FormaFantasma, frutto di un'indagine sulla governance dell'industria del legno commissionata dalle Serpentine Galleries. Questa mostra multidisciplinare evidenzia il ruolo cruciale che il design può rivestire per l'ambiente e la responsabilità del settore di guardare oltre i propri confini.

Project:

Eyes on the Netherlands

Partners: Graphic Days Torino & Graphic Matters, Harmen Liemburg, High On Type, Richard Niessen, Rndr, Studio Dumbar, Studio Thonik, Trapped In Suburbia & What Design Can Do Speciale focus op NL design tijdens Graphic Days Turijn met o.a. workshops, talks en tentoonstellingen over Nederlandse grafische vormgevers in samenwerking met Graphic Matters uit Breda.

Partner: Graphic Days Torino & Graphic Matters, Harmen Liemburg, High On Type, Richard Niessen, Rndr, Studio Dumbar, Studio Thonik, Trapped In Suburbia & What Design Can Do Nell'ambito dei Graphic Days di Torino abbiamo promosso una rassegna dedicata al meglio del graphic design neerlandese, realizzata in collaborazione con la piattaforma Graphic Matters di Breda. Eyes on the Netherlands è consistito in una serie di workshop, talk e mostre che hanno evidenziato le peculiarità della comunicazione visiva neerlandese, aprendo un dialogo con le tendenze europee nel settore.

Project:

Masterly

Partner: Nicole Uniquole

In 2021 vond na een korte pauze weer de Design Week plaats, en dus ook Masterly – The Dutch in Milano. De grootste Nederlandse collectieve presentatie verwelkomde meer dan 80 Nederlandse designers in Palazzo Francesco Turati.

Partner: Nicole Uniquole

Il 2021 ha segnato il ritorno della settimana milanese del design, e quindi anche di Masterly – The Dutch in Milano, la grande mostra di design neerlandese giunta alla sua quinta edizione. Oltre ottanta partecipanti – fra designer, artisti, aziende, nomi affermati e nuovi talenti – hanno esposto i loro lavori nella splendida cornice di Palazzo Francesco Turati.

Project:

Young Dutch Titans

Partners: EDIT Napoli & Paul Coenen, Wild Animals, Yoon Shun, Lenny Stöpp & Studio Verbaan

De ambassade en het CG hebben samen met designbeurs EDIT Napoli een open oproep gelanceerd voor jonge designers genaamd Young Dutch Titans. De vijf winnaars hebben hun werk kunnen presenteren op de beurs.

Partner: EDIT Napoli & Paul Coenen, Wild Animals, Yoon Shun, Lenny Stöpp & Studio Verbaan

Nell'ambito di EDIT Napoli, abbiamo sostenuto la partecipazione di cinque giovani designer neerlandesi selezionati attraverso il bando Young Dutch Titans. I vincitori hanno potuto esporre i loro lavori nella sezione "Seminario" della fiera, dedicata ai talenti under 30.

Project:

Untitled 1B

Partners: 5vie & Tellurico

Tijdens de Milanese Design Week hebben we de live performance van designer Tellurico ondersteund. De designer realiseerde tijdens de beurs en public een collectie van houtmeubels.

Partner: 5vie & Tellurico

All'interno della Design Week, abbiamo inoltre sostenuto una performance dello studio Tellurico (fondato da Francesco Pace, italiano formatosi e residente a Eindhoven). Untitled 1B ha rappresentato il secondo capitolo di una ricerca sulla relazione fra tempo, forma e processo, ed è consistita nella creazione dal vivo di una collezione di oggetti di legno.

Digitalisering

Digitalizzazione

Project:

For iTernity

Partners: Invisible Cities & Katja Heitmann

Festival Invisible Cities in Gradisca D'Isonzo werkt samen met het Nederlandse festival Media Art Friesland en nodigde Katja Heitmann uit om haar interactieve audiovisuele werk For iTernity over de Stervende Zwaan te presenteren aan het Italiaans publiek.

Partner: Invisible Cities & Katja Heitmann

Per il secondo anno abbiamo collaborato con il festival Invisible Cities che, a Gradisca D'Isonzo, in collaborazione con il festival neerlandese Media Art Friesland, ha presentato lo spettacolo interattivo For iTernity di Katja Heitmann. Si tratta di un'installazione audiovisiva basata sul famoso balletto La morte del cigno.

Project:

Cleptocrazia

Partner: Villa Romana, Jasmijn Visser & Esper Postma

Jasmijn Visser toonde haar werk in de tentoonstelling Cleptocrazia in Villa Romana te Florence. Ze nam tevens deel aan een conferentie over digitale kunstenaars. Het werk van Esper Postma zal worden opgenomen in de jaarlijkse publicatie van het Florentijnse instituut.

Partner: Villa Romana, Jasmijn Visser & Esper Postma

Abbiamo avviato una collaborazione con la prestigiosa Villa Romana a Firenze per la presentazione di alcune opere e per una conferenza dell'artista digitale Jasmijn Visser all'interno della mostra Cleptocrazia. La collaborazione comprende anche l'inserimento di un progetto dell'artista neerlandese Esper Postma nella pubblicazione annuale dell'istituto fiorentino.

Project:

Oxytocina Machina

Partners: MEET Milano & Studio VRIJ

Fondazione MEET te Milaan heeft subsidie ontvangen om de virtual reality installatie Oxytocina Machina van Studio VRIJ en partners te hosten. Wie de Oxytocina Machina instapt kan in aanraking komen, praten, spelen, creëren en ervaringen delen met andere deelnemers in Rotterdam, Barcelona en Linz, waar ook dezelfde installaties staan.

Partner: MEET Milano & Studio VRIJ

Con la Fondazione Meet di Milano abbiamo lavorato per la realizzazione dell'installazione Oxytocina Machina di Studio VRIJ, sviluppata da un team multidisciplinare e transnazionale di cinque giovani artisti: Sammie de Vries, Mila Moleman, Mathieu Preux, Lucia Redondo, Zalán Szakács. Chi entra nell'Oxytocina Machina sarà libero di toccare, giocare, creare e condividere l'esperienza in connessione con altri partecipanti a Rotterdam, Barcellona e Linz, dove sono presenti altre copie dell'installazione.

Project:

Digitaliseringsrapport en online conferenties

Rapporto sulla digitalizzazione e conferenze online

Partner: BAM! Strategie culturali (door de post geïnitieerd project)

Cultureel adviesbureau BAM! uit Bologna zal een onderzoek doen naar digitalisering in de culturele erfgoed wereld. Als onderdeel van dit onderzoek worden drie online conferenties georganiseerd om Italiaanse en Nederlandse culturele instellingen binnen deze sector met elkaar in dialoog te brengen, samenwerkingskansen te signaleren en om best practices te delen.

Partner: BAM! Strategie culturali (progetto avviato dall'ambasciata)

La società di consulenza culturale BAM! Di Bologna condurrà un studio sulla digitalizzazione nel mondo dei beni culturali. Come parte di questo studio, verranno organizzate tre conferenze online per istituzioni culturali neerlandesi e italiani al fine di favorire il dialogo, segnalare opportunità di collaborazione e condividere best practices.

Kinder- en jeugdcultuur

Cultura per bambini e adolescenti

Project:

Nederlandse presentie

Presenza olandese

Partners: Giffoni Film Festival, Lidi Toepoel, Anouk Fortunier, Eché Nianga en Flynn von Kleist

Dit jaar is de culturele afdeling een partnerschap aangegaan met het kinderfilmfestival Giffoni in Giffoni Valle Piana. Vier screenings van Nederlandse films zijn ondersteund als ook de reizen van de regisseurs.

Partner: Giffoni Film Festival, Lidi Toepoel, Anouk Fortunier, Eché Nianga en Flynn von Kleist

Quest'anno, per la prima volta, l'Ambasciata e il Consolato Generale dei Paesi Bassi in Italia hanno siglato una partnership con il Giffoni Film Festival, la più grande rassegna europea dedicata al cinema per bambini e ragazzi. In cartellone, quattro produzioni neerlandesi: il cortometraggio Zoentjesdief di Lidi Toepoel e i lungometraggi My Dad Is a Sausage di Anouk Fortunier, Bulado di Eché Nianga e I Don't Wanna Dance di Flynn von Kleist, vincitore del premio per miglior film nella categoria Generator+13.

Project:

Do-re-mi-ka-do

Partners: Festival Visioni, Festival Segni & De Silte

Gerennommerde kinderfestivals Visioni (Bologna) en Segni (Mantova) hebben danscompagnie De Stilte uitgenodigd om hun performance Do-re-mi-ka-do te presenteren.

Partner: Festival Visioni, Festival Segni & De Silte

Con il nostro sostegno, l'apprezzatissima compagnia di danza De Stilte di Breda ha presentato lo spettacolo Do-re-mi-ka-do e tenuto un laboratorio in due prestigiosi festival internazionali dedicati al teatro per l'infanzia: Visioni (Bologna) e Segni New Generation (Mantova).

Literatuur

Letteratura

Project:

Schoolbezoeken en boekpresentaties Tess e la settimana più folle della mia vita

Visite scolastiche e presentazioni libro Tess e la settimana più folle della mia vita

Partners: Tutte Storie Festival Cagliari & Anna Woltz

Kinderboekenschrijfster Anna Woltz werd uitgenodigd tijdens de 16e editie van het Tutte Storie kinderfestival te Cagliari om scholen te bezoeken en boekpresentaties te geven over haar boek Tess e la settimana più folle della mia vita (Beisler, vertaler Anna Patrucco Becchi).

Partner: Tutte Storie Festival Cagliari & Anna Woltz

La scrittrice di libri per bambini Anna Woltz è stata invitata per la sedicesima edizione del festival per l'infanzia di Cagliari Tutte Storie. Woltz ha visitato diverse scuole e ha tenuto diverse presentazioni sul suo libro Tess e la settimana più folle della mia vita (Beisler, traduzione di Anna Patrucco Becchi).

Project:

Social media campagne literatuur

Campagna social media sulla letteratura

Partners: Vakgroepen Nederlands in Italie

In 2022 zal een social media campagne gecreëerd worden in samenwerking met de vakgroepen Nederlands van de 6 Italiaanse universiteiten om de Nederlandse literatuur te promoten.

Partner: dipartimenti di neerlandistica in Italia

Nel 2022 verrà avviata una campagna social media in collaborazione con i dipartimenti di neerlandistica di sei università italiane per promuovere la letteratura neerlandese.

Project:

In altre parole – Ger Thijs

Partners: Teatro Argot & Ger Thijs

Theaterstuk Oude Meesters van regisseur Ger Thijs is vertaald naar het Italiaans en werd gepresenteerd tijdens het In Altre Parole festival te Rome. Interpretatie door Massimo De Francovich en Luigi Diberti. De regisseur en vertaler, hield tevens een online bijeenkomst met de studenten Nederlands van Universiteit La Sapienza in Rome.

Partner: Teatro Argot & Ger Thijs

La pièce teatrale Oude Meesters del regista Ger Thijs e interpretazione di Massimo De Francovich e Luigi Diberti è stata tradotta in lingua italiana per essere poi presentata durante il festival di drammaturgia internazionale In Altre Parole al Teatro Argot a Roma. Il regista ha inoltre tenuto un workshop e incontro digitale con gli studenti di neerlandese dell'Università La Sapienza di Roma.

Project:

Mediterraned Trieste 2022

Partners: Mediterraned (vakgroep Nederlands van de Universiteit Trieste), Marco van Oostendorp & Claudia Di Palermo

De jaarlijkse Mediterraned bijeenkomst zal dit jaar in Trieste plaatsvinden. De subsidie ondersteunt de stichting voor neerlandistiek in het Middellandse Zeegebied om de aanwezigheid van keynote speakers Marco van Oostendorp (Radboud Nijmegen) en Claudia Di Palermo (literair vertaler) mogelijk te maken. Van Oostendorp zal een sessie houden over het imago en stereotypen van NL in de Italiaanse literatuur en media en welk effect dit heeft op een groot publiek. Di Palermo zal spreken over vertaalbeleid, literair vertalen van IT-NL/NL-ITA en de noodzaak om bekwame vertalers op te leiden.

Partner: Mediterraned (Dipartimento di Neerlandistica dell'Università degli Studi di Trieste), Marco van Oostendorp & Claudia Di Palermo

Quest'anno, l'incontro annuale Mediterraned si terrà a Trieste. Con questa sovvenzione finanziamo la fondazione per la neerlandistica nella regione del Mediterraneo per garantire la presenza dei keynot speakers Marco van Oostendorp (Radboud Nijmegen) e Claudia di Palermo (traduttrice letteraria). Van Oostendorp terrà un discorso sull'immagine e gli stereotipi sui Paesi Bassi nella letteratura e nei media italiani, analizzandone anche l'effetto sul grande pubblico. Di Palermo parlerà delle politiche di traduzione, la traduzione letteraria da italiano a olandese e viceversa e la necessità di formare traduttori capaci.

Meertaligheid

Plurilinguismo

Project:

Bezoekersreis meertaligheid

Viaggio di lavoro plurilinguismo

Partners: Dutch Culture en Italiaanse professionals uit de meertaligheidssector (door de post geïnitieerd)

In het voorjaar van 2022 zal een groep Italiaanse professionals uit de meertaligheidssector Nederland bezoeken om daar kennis te maken met Nederlandse initiatieven. Doel van de reis is om netwerken uit te breiden, kennis uit te wisselen en samen nieuwe internationale initiatieven te initiëren.

Partner: Dutch Culture e professionisti italiani nel settore del plurilinguismo (su iniziativa dell'Ambasciata)

Nella primavera 2022, un gruppo di professionisti italiani esperti di plurilinguismo visiteranno i Paesi Bassi per conoscere le iniziative neerlandesi in merito. Con questo viaggio intendiamo espandere il nostro network, far condividere conoscenze e avviare assieme nuove iniziative internazionali.

Identiteit en inclusie

Identità e inclusione

Project:

Residentie '9 Weeks From Now'

Partners: Ferrara Off & Teddy's Last Ride

Theatercompagnie Teddy's Last Ride is door Theater Ferrara Off uitgenodigd om een artistieke residentie in Ferrara te volgen. Hier kregen zij de kans om te werken aan hun performance 9 Weeks From Now. Tijdens de residentie zijn er meerdere workshops en panels georganiseerd en is het stuk tevens meerdere malen gepresenteerd aan een Italiaans publiek.

Partner: Ferrara Off & Teddy's Last Ride

Con il nostro sostegno, il Teatro Ferrara Off ha ospitato la compagnia di danza e spettacolo olandese Teddy's Last Ride, che nel corso di questa residenza artistica si è concentrata sulla creazione di materiale coreografico per lo spettacolo 9 Weeks From Now: un'esplorazione di codici (inter)personali legati alle questioni di genere che vuole evidenziare la battaglia tra chi siamo e chi siamo tenuti a essere secondo il genere associatoci alla nascita.

Project:

Tutta un'altra storia

Partners: Biografilm Fesyival, Esther Hertog, Paul King en Renzo Martens

Tijdens de 17e editie van het Biografilm Festival te Bologna heeft een groep jongeren in detentie van de Justitiële Jeugdinstelling Pietro Siciliani workshops gevolgd over het maken van films van Nederlandse regisseurs Esther Hertog, Paul King (Skies Above Hebron) en Renzo Martens (White Cube).

Partner: Biografilm Festival, Esther Hertog, Paul King e Renzo Martens

Abbiamo avviato una partnership con il Biografilm Festival, che nell'ambito della sua diciassettesima edizione ha lanciato il progetto Tutta un'altra storia. Un gruppo di detenuti del carcere minorile Pietro Siciliani di Bologna è stato coinvolto in una serie di laboratori sul linguaggio audiovisivo e ha incontrato i registi olandesi Esther Hertog, Paul King (Skies Above Hebron) e Renzo Martens (White Cube).

Project:

Black Fashion Matters

Partners: Connecting Cultures & Janice Deul

Onze bijdrage heeft mogelijk gemaakt dat Nederlandse journaliste Janice Deul mee kon doen aan de talk Black Fashion Matters van Connecting Cultures. De talk behoorde toe aan de serie webinars Breaking Culture. Pioneering Change in Arts and Design.

Partner: Connecting Cultures & Janice Deul

Connecting Cultures ha ospitato con il nostro sostegno un talk con Janice Deul, giornalista olandese di origini surinamesi impegnata nella promozione della diversità nell'industria culturale, intorno al tema Black Fashion Matters. L'incontro faceva parte del ciclo di webinar Breaking Culture. Pioneering Change in the Arts and Design.

Project:

Comment un petit chasseur païen devient Prêtre Catholique (How a small pagan hunter became a Catholic priest)

Partners: Black History Month & Georges Senga

De Congolese artiest Georges Senga, wonend en werkzaam in Nederland, presenteerde zijn fotoserie Comment un petit chasseur païen devient Prêtre Catholique in de exhibitieruimte van Black History Month Florence. Geëerd door Lucrezia Cipitelli, vertelde Senga aan de hand van foto's en video het verhaal van Salumu, een jonge jager die een Jezuïtische priester is geworden en een archief verzamelde van zijn reizen in Europa en in Afrika.

Partner: Black History Month & Georges Senga

L'artista Congolese Georges Senga, residente e attivo nei Paesi Bassi, ha presentato i suoi scatti fotografici dal titolo Comment un petit chasseur païen devient Prêtre Catholique nella sala esposizioni di Black History Month a Firenze. A cura di Lucrezia Cipitelli, Senga ha raccontato con foto e video la storia di Salumu, un giovane cacciatore che diventa prete gesuita, e ha presentato un archivio di materiale basato sui suoi viaggi in Europa e Africa.

Project:

Docudonna meets IFA

Partners: Docudonna & IFA

De derde editie van het documentairefestival met focus op vrouwelijke makers Docudonna stond in het teken van een partnership met het Filmfestival Assen. Een door IFA gedane selectie van Nederlandse documentaires werd getoond, Nederlandse regisseurs en filmprofessionals werden uitgenodigd voor ronde tafelgesprekken en conferenties en een tentoonstelling van textielartiest Ruchama Hoed vond plaats.

Partner: Docudonna & IFA

Abbiamo sostenuto la terza edizione di Docudonna, festival internazionale dedicato ai documentari diretti da donne, che quest'anno ha siglato una partnership con IFA (Filmfestival Assen). In programma quattro pellicole olandesi selezionate da Henriëtte Poelman, una conferenza di Patricia Pisters sulle registe dell'horror e una mostra dell'artista tessile Ruchama Hoed a margine delle proiezioni.

Project:

Feast @MiX

Partners: MiX Festival & Tim Leyendekker

LHBT+ film festival MiX in Milaan heeft regisseur Tim Leyendekker uitgenodigd om zijn film Feast toe te lichten en te screenen tijdens de 35e editie. De film viel in de prijzen en won de prijs voor beste speelfilm 2021.

Partner: MiX Festival & Tim Leyendekker

Abbiamo sostenuto la partecipazione dell'acclamato Feast di Tim Leyendekker alla trentacinquesima edizione del MiX Festival di Milano, rassegna italiana dedicata al cinema LGBTQI+ e alla cultura queer. Questo elegante film, liberamente ispirato a un caso di cronaca che sconvolse l'opinione pubblica olandese nel 2007, è stato premiato come Miglior Lungometraggio.

Project:

Ronde tafel, seminar en screening White Cube

Partners: Visio & Renzo Martens

Het Florentijns filmfestival Schermo dell'Arte had de documentaire White Cube van Renzo Martens op het programma staan. Julian Ross van het International Film Festival Rotterdam heeft een seminar gehouden voor 12 jonge filmmakers en meegedaan aan een ronde tafel met andere internationale deelnemers.

Partner: Visio & Renzo Martens

Nell'ambito dello Schermo dell'Arte, festival fiorentino di cinema e arte contemporanea, è stato presentato con il nostro sostegno il documentario White Cube di Renzo Martens. Julian Ross dell'International Film Festival Rotterdam ha partecipato a una tavola rotonda con altri partecipanti internazionali alla rassegna e tenuto un seminario per dodici giovani filmmaker selezionati dall'organizzazione.

Samenwerking Vlaanderen

Collaborazione con le Fiandre

Project:

Gezamenlijke presentatie Vlaanderen/Nederland

Presentazione congiunta Fiandre/Paesi Bassi

Partners: La Guarimba Festival

Filmfestival La Guarimba te Amantea toonde een selectie aan Nederlandse en Vlaamse films (Girlsboismix - Lara Aerts, The Ballet Of Service - Marlies Smeenge, God Was Here! - Raluca Lupascu, Pilar - Yngwie Boley, J.J. Epping, Diana van Houten, Sad Beauty - Arjan Brentjes en Chasing Stars - Laura Aldofredi) en hield een online conferentie met Lara Aerts, Jacinta Agten en Yan Moura over de thema's gender en identiteit.

Partner: La Guarimba Festival

Durante il festival cinematografico La Guarimba di Amantea è stata proiettata una selezione di film neerlandesi e fiamminghi (Girlsboismix - Lara Aerts, The Ballet of Service - Marlies Smeenge, God Was Here! - Raluca Lupascu, Pilar - Yngwie Boley, J.J. Epping, Diana van Houten, Sad Beauty - Arjan Brentjes e Chasing Stars - Laura Aldofredi) e si è tenuta una conferenza online con Lara Aerts, Jacinta Agten e Yan Moura su genere e identità.

Creative Ageing

Invecchiamento creativo

Project:

Musei Resilienti

Partners: Musei Toscani per l'Alzheimer, Zeeuws Museum en Van Abbemuseum

Op 25 maart 2021 heeft Musei Toscani per l'Alzheimer een internationale online conferentie georganiseerd over museale programma's voor dementerenden en hun mantelzorgers. Directrice Marjan Ruiter van het Zeeuws Museum en Public Mediator Loes Janssen van het Van Abbemuseum deelden hun ervaringen over respectievelijk de rol van de directrice als Dementie ambassadeur en hoe het museum in contact is gebleven met hun bezoekers tijdens de pandemie.

Partner: Musei Toscani per l'Alzheimer, Zeeuws Museum en Van Abbemuseum

Il 25 marzo, Musei Toscani per l'Alzheimer ha organizzato una conferenza internazionale online dedicata a stimolare l'attenzione sulle proposte per chi è affetto da demenza realizzate da parte dei musei. Tra i tanti ospiti internazionali c'erano dai Paesi Bassi la direttrice Marjan Ruiter dello Zeeuws Museum e Loes Janssen del Van Abbemuseum che hanno condiviso le loro esperienze.

Project:

Directors Exchange & uitwisselingsreis

Directors Exchange & viaggio di scambio

Partners: Musei Toscani per l'Alzheimer, Zeeuws Museum en Van Abbemuseum

Hoe kunnen musea sociale inclusie bevorderen en het museum toegankelijker maken voor mensen met dementie? Charles Essche, directeur van het Van Abbemuseum en Marjan Ruiter van het Zeeuws Museum leggen samen met het Museo Il Cassero di Montevarchi en het Manchester Museum tijdens een online conferentie aan internationale museumdirecteuren uit waarom zij meerwaarde zien in het aanbieden van speciale rondleidingen voor mensen met dementie en hun mantelzorgers.

Het Van Abbemuseum en het Zeeuws Museum zullen tevens op bezoek gaan in Florence om daar kennis uit te wisselen met het MTA-netwerken en het Manchester Museum en workshops organiseren.

Partner: Musei Toscani per l'Alzheimer, Zeeuws Museum en Van Abbemuseum

Come possono i musei promuovere l'inclusione culturale e sociale delle persone che affrontano la sfida della demenza? Charles Essche, direttore del Van Abbemuseum di Eindhoven, Marjan Ruiter, direttrice dello Zeeuws Museum di Middleburg, Federica Tiripelli, direttrice del Museo Il Cassero di Montevarchi, ed Esme Ward, direttrice del Manchester Museum hanno spiegato in una conferenza online dedicata alle direzioni internazionali dei musei qual è il valore aggiunto delle visite guidate speciali per le persone affette da demenza.

Project:

Bezoekersreis vergrijzing

Visita di lavoro invecchiamento nei Paesi Bassi

Partners: Dutch Culture en Italiaanse professionals

In het voorjaar van 2022 zal een groep Italiaanse professionals uit de cultural welfare sector Nederland bezoeken om daar kennis te maken met Nederlandse initiatieven. Doel van de reis is om netwerken uit te breiden, kennis uit te wisselen en samen nieuwe internationale initiatieven te initiëren.

Partners: Dutch Culture e professionisti italiani

Nella primavera 2022, un gruppo di professionisti italiani esperti di welfare culturale visiteranno i Paesi Bassi per conoscere le iniziative neerlandesi in merito. Con questo viaggio intendiamo espandere il nostro network, far condividere conoscenze e avviare assieme nuove iniziative internazionali.

Overige aanvragen

Richieste da terzi

Project:

Mediterraneo

Jazz

Partners: Curva Minore, Zebra & ICP

In september vond op diverse plaatsen in Sicilië een festival voor geïmproviseerde muziek plaats. Een project bedacht door Lelio Giannetto en na zijn overlijden gerealiseerd door zijn gezin. Het werd een serie van concerten, optredens op straat en samenwerking met lokale musici door de Instant Composer Pool en Zebra.

Partner: Curva Minore, Zebra & ICP

A settembre, in diverse località della Sicilia si è tenuto un festival di musica improvvisata. Un progetto ideato da Lelio Giannetto e realizzato dalla sua famiglia dopo la sua morte. Il festival si è trasformato in una serie di concerti, spettacoli di strada e collaborazioni con musicisti locali realizzati da Instant Composer Pool e Zebra.

Project:

Nederlandse aanwezigheid

Presenza olandese

Partners: Hiphop Cine Fest, Owen Ling, Paul van Dal

Tijdens de eerste online editie van het Italiaanse Hiphop Cinefest heeft Owen Ling (IBE) deel uitgemaakt van de jury. Paul van Dal (NDTV) was panellid bij de Hiphop Entrepreneurship bijeenkomst en verscheidene documentaires en videoclip van Nederlandse maak werden geselecteerd en gescreend. DJ Nobunaga zorgde voor een live mixtape op Radio For Music, partner van het festival.

Partner: Hiphop Cine Fest, Owen Ling, Paul van Dal

Durante la prima edizione online dell'Hiphop Cinefest italiano, Owen Ling (IBE) ha fatto parte della giuria, Paul van Dal è stato membro del panel Hiphop Entrepreneurship e sono stati presentati diversi documentari e videoclip di produzione neerlandese. DJ Nobunaga ha tenuto un mixtape live su Radio For Music, partner del festival.

Project:

Concerten van Nederlandse artiesten

Concerti di artisti olandesi

Partners: Angelica Festival, Reinier van Houdt, Francisco Lopez & Dario Calderone, CD project met Misha Mengelberg

Het Angelica festival voor nieuwe muziek in Bologna presenteerde concerten van Reinier van Houdt, Francisco Lopez & Dario Calderone en bracht een CD uit met bijzonder werk van Misha Mengelberg en het Orchestra del Teatro Comunale di Bologna.

Partner: Angelica Festival, Reinier van Houdt, Francisco Lopez & Dario Calderone, CD project con Misha Mengelberg

A questo festival di musica contemporanea di Bologna sono stati presentati concerti di Reinier van Houdt, Francisco Lopez & Dario Calderone ed è stato pubblicato un CD con una particolare opera di Misha Mengelberg e l'Orchestra del Teatro Comunale di Bologna.

Project:

Dragone

Partners: Ragusa Foto Festival & Jonna Bruinsma

Het Ragusa Film Festival heeft fotografe Jonna Bruinsma uitgenodigd om haar fotoserie Dragone te tonen, een documentatie van het alledaagse leven van een Italiaanse familie in het historische centrum van Bari. Een documentatie over hoe sterke familietradities van invloed zijn op nieuwe generaties.

Partner: Ragusa Foto Festival & Jonna Bruinsma

Il Ragusa Film Festival ha invitato la fotografa Jonna Bruinsma per presentare la sua serie fotografica Dragone, una raccolta sulla vita quotidiana di una famiglia italiana nel centro storico di Bari. Un'opera sull'influenza delle solide tradizioni familiari sulle nuove generazioni.

Project:

Twilight in the Round

Partners: Florence Dance Festival & Nexus Dance Company

Het Florence Dance Festival is een internationaal platform voor nieuwe makers. Uit Nederland had de organisatie de nieuwe groep Nexus Dance Company van choreografe Helen Pokrovskaja.

Partner: Florence Dance Festival & Nexus Dance Company

Il Florence Dance Festival è una piattaforma internazionale per nuovi artisti. Dai Paesi Bassi, è stato presente il nuovo gruppo Nexus Dance Company della Coreografa Helen Pokrovskaja.

Project:

ArtLab

Partners: Fondazione Fitzcarraldo, Associazione Robida, Studio Wild

Tijdens de jaarlijkse manifestatie over cultureel management Artlab in Bergamo maakten we mogelijk dat de architecten van Studio Wild en de Associazione Robida hun project konden presenteren. Ook presenteerde Babs van Lieshout onze projecten tijdens de paneldiscussie over cultural welfare.

Partner: Fondazione Fitzcarraldo, Associazione Robida, Studio Wild

Durante Artlab, l'evento annuale sul management culturale a Bergamo, abbiamo supportato la presenza e la presentazione di progetti degli architetti dello Studio Wild e dell'Associazione Robida. Babs van Lieshout ha inoltre presentato i nostri progetti durante il panel sul welfare culturale.

Project:

La musica è una cosa meravigliosa

Partners: Orchestra Roma Tre & Camiel Boomsma

Samenwerking tussen het orkest van de universiteit Roma Tre over het werk van Richard Wagner voor piano. Uitgevoerd door pianist Camiel Boomsma en enkele solisten van het orkest.

Partner: Orchestra Roma Tre & Camiel Boomsma

Si è tenuta una collaborazione tra alcuni solisti dell'orchestra dell'università Roma Tre e la pianista Camiel Boomsma sulle opere di Richard Wagner per pianoforte.

Project:

Concerten en masterclasses

Concerti e masterclass

Partners: Jazz Bologna, Angelo Verploegen & Joost Kesselaar

Een project van PALCO uit Bologna kreeg steun in 2021 voor twee concerten en een masterclass van Angelo Verploegen & Joost Kesselaar in Bologna. Dit project zal in 2022 plaatsvinden.

Partner: Jazz Bologna, Angelo Verploegen & Joost Kesselaar

Nel 2021, abbiamo supportato un progetto di PALCO a Bologna, per la realizzazione di due concerti e una masterclass di Angelo Verploegen & Joost Kesselaar a Bologna. Il progetto si terrà nel 2022.

Project:

Zhōuwéi Network

Partners: Adiacenze & Emilia Tapprest

In 2021 ontving Associazione Culturale Adiacenze steun voor de realisatie van video-installaties van de in Nederland actieve kunstenaar Emilia Tapprest tijdens het randprogramma van de kunstbeurs ArteFiera in Bologna.

Partner: Adiacenze & Emilia Tapprest

Nel 2021 l'Associazione Culturale Adiacenze ha ricevuto un sussidio per la realizzazione di una video installazione dell'artista Emilia Tapprest, che lavora e vive nei Paesi Bassi, nell'ambito del programma collaterale di ArteFiera a Bologna.

Project:

Breaking Boundaries

Partners: a.topos, Anne Büscher, Willem de Haan, Jan Dirk Adams & Suzie van Staaveren

Een reizende tentoonstelling van 12 jonge beeldend kunstenaars waaronder Anne Büscher, Willem de Haan, Jan Dirk Adams e Suzie van Staaveren. Met onze ondersteuning worden in 2022 tentoonstellingen in Castiglione dei Pepoli (Bologna) en Venetië mogelijk gemaakt.

Partner: a.topos, Anne Büscher, Willem de Haan, Jan Dirk Adams & Suzie van Staaveren

Una mostra itinerante di dodici artisti visivi emergenti (tra cui gli olandesi Anne Büscher, Willem de Haan, Jan Dirk Adams e Suzie van Staaveren) che, con il nostro supporto, nel 2022 farà tappa a Castiglione dei Pepoli (BO) e Venezia.

Project:

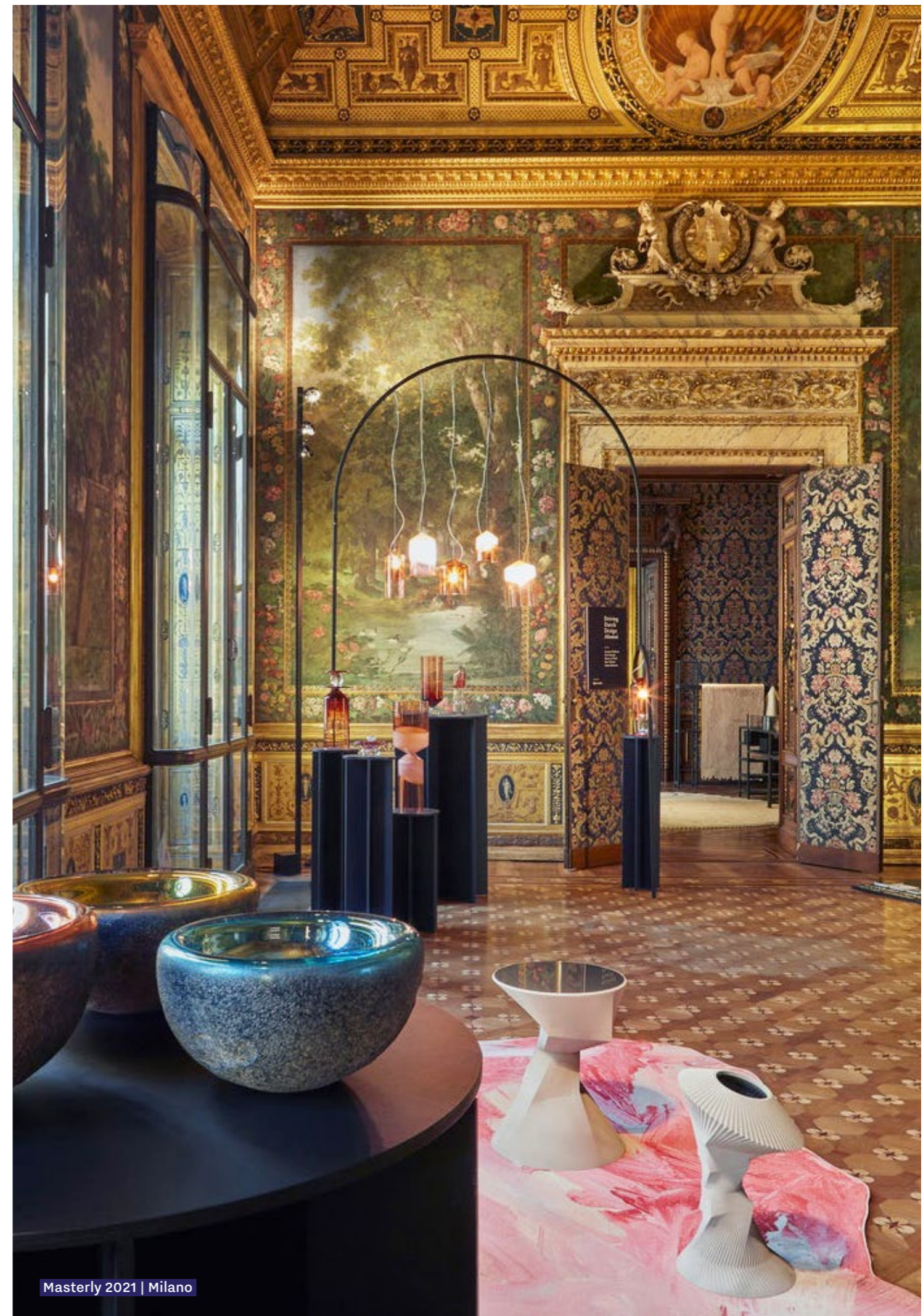
Nimbus @Nuvola di Fuksas

Partners: EUR spa & Berndnaut Smilde

Met onze steun zal de installatie Nimbus, de creatie van een wolk als tijdelijk sculptuur, van kunstenaar Berndnaut Smilde in de Nuvola in Rome worden gepresenteerd in maart 2022.

Partners: EUR spa & Berndnaut Smilde

Con il nostro supporto, a marzo 2022 verrà presentata l'installazione Nimbus dell'artista Berndnaut Smilde alla Nuvola di Roma, che prevede la creazione di una nuova atmosfera come scultura temporanea.

Masterly 2021 | Milano

Bovensectoraal cultureel programma (S)punti di Vista

Programma culturale sovra-settoriale (S)punti di Vista

We lanceerden dit jaar het bovensectorale culturele programma (S)punti di vista. Het doel van het programma: het benadrukken van de sterke Nederlandse-Italiaanse relaties op cultureel gebied na een zeer zware coronaperiode. We ondersteunden diverse culturele projecten in Noord-, Midden- en Zuid-Italië waarin Nederlandse en Italiaanse makers/organisaties samenwerkten en met elkaar in dialoog gingen. De titel - (S)punti di vista - is een woordspel waarin enerzijds verschillende punti di vista – gezichts- of standpunten – centraal staan en anderzijds aanspoort tot – spunti – bronnen van inspiratie.

Het programma op het gebied van literatuur, podiumkunsten en urban arts resulteerde niet alleen in de presentatie van mooi werk maar ook in een dialoog over maatschappelijke thema's zoals mensenrechten, klimaatverandering en sociale inclusie. Tevens werd er een open oproep gedaan voor nieuwe samenwerkingsprojecten die in 2022 zullen worden uitgevoerd.

Voor het gehele (S)punti di Vista programma ontvingen wij €215.000 aan extra budget vanuit het Ministerie van Buitenlandse Zaken en het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Hiermee ondersteunden we projecten van 27 verschillende aanvragers. Het programma is tot stand gekomen in dialoog met het Letterenfonds, Fonds voor Podiumkunsten, Het Mondriaan Fonds en het Nieuwe Instituut.

Quest'anno, abbiamo lanciato il programma culturale sovra-settoriale (S)punti di vista. Con questo programma avevamo l'obiettivo di approfondire le già intense relazioni italo-neerlandesi in ambito culturale dopo le pesanti conseguenze della pandemia. Abbiamo così supportato diversi progetti culturali nel Nord, nel Centro e nel Sud Italia che hanno permesso a organizzazioni e artisti neerlandesi e italiani di dialogare e collaborare. Il titolo (S)punti di vista – è un gioco di parole che sottintende, da una parte, la centralità dei diversi punti di vista, e dall'altra, degli spunti di ispirazione.

Il programma, concentrato su letteratura, arti performative e urban arts, non ha portato solamente alla presentazione di opere ammirabili, ma anche all'apertura di un dialogo su temi sociali come i diritti umani, il cambiamento climatico e l'inclusione sociale. Nel mentre, è stata lanciata una open call per nuovi progetti di collaborazione per il 2022.

Per l'intero programma, abbiamo ricevuto €215.000 di budget extra dal Ministero degli Affari Esteri e dal Ministero dell'Istruzione, Cultura e Ricerca. Così abbiamo supportato i progetti di 27 diversi richiedenti. Il programma è stato realizzato in collaborazione con il Letterenfonds (Fondo Letterario), il Fonds voor Podiumkunsten (Fondo per le Arti Performative), il Mondriaan Fonds e il Nieuwe Instituut.

Het programma

Il programma

Podiumkunsten

Arti performative

Innovatieve makers de kans geven bekendheid te verwerven op relevante Italiaanse podiumfestivals was een van de doelen van het tweejarige podiumkunsten programma (2021/2022). Innovatieve en geëngageerde artiesten als Cherish Menzo, Connor Schumacher, Colin Benders en Lois Alexander stonden in 2021 op de meest interessante Italiaanse podia zoals het Romaeuropa festival te Rome, Kilowatt te Sansepolcro, Orlando Festival in Bergamo en het Contemporanea festival in Prato.

Dare l'opportunità a degli artisti innovativi di salire sui palchi dei festival italiani più importanti era uno degli obiettivi del programma biennale per le arti performative (2021/2022). Artisti innovativi e impegnati come Cherish Menzo, Connor Schumacher, Colin Benders e Lois Alexander hanno fatto capolino nel 2021 sui palchi italiani più interessanti come il Romaeuropa Festival, Kilowatt di Sansepolcro, l'Orlando Festival di Bergamo e il festival Contemporanea di Prato.

De samenwerking met Romaeuropa zal ook in 2022 doorgaan met interessante acts op het gebied van podiumkunsten! Blijf onze kanalen in de gaten houden voor meer informatie!

La collaborazione con Romaeuropa proseguirà nel 2022 con interessanti spettacoli! Continuate a seguirci sui nostri canali social per maggiori informazioni.

Literatuur en discussie

Letteratura e dibattiti

Het literaire programma van (S)punti speelde een belangrijke rol in het aankaarten van maatschappelijke thema's. Zo zijn Nederlandse schrijvers aan de hand van presentaties op toonaangevende evenementen zoals de Salone del Libro en Più Libri, Più Liberi in Italië in discussie gegaan over Nederlandse kernwaarden zoals vrijheid, tolerantie, identiteit en diversiteit.

Il programma letterario di (S)punti di vista ha svolto un ruolo fondamentale per quanto riguarda i temi sociali. Gli scrittori olandesi hanno infatti potuto discutere dei valori chiave dei Paesi Bassi, come la libertà, la tolleranza, l'identità e la diversità in occasione delle presentazioni che hanno tenuto durante eventi di spicco come il Salone del Libro o Più Libri Più Liberi.

Urban art

Urban art

Ook het urban arts programma van (S)punti speelde in op een aantal maatschappelijke thema's zoals migratie, het bestrijden van discriminatie en het versterken van de sociale cohesie. Wij hebben samen met de Italiaanse organisatie Inward samenwerkingen opgezet tussen Nederlandse urban art makers en Italiaanse festivals en organisaties die kunst in de openbare ruimte mogelijk maken. Het werk van zes Nederlandse street art kunstenaars is nu te bewonderen in zes Italiaanse steden verspreid over Noord-, Midden- en Zuid Italië.

Anche il programma di urban arts ha affrontato temi sociali come la migrazione, la lotta alla discriminazione e il rafforzamento della coesione sociale. Assieme all'organizzazione italiana Inward, abbiamo avviato rapporti di collaborazione tra artisti di urban art neerlandesi e festival e enti italiani che si occupano di arte negli spazi pubblici. L'opera di sei artisti neerlandesi di street art è ora ammirabile in sei diverse città italiane, da nord a sud dello Stivale.

Jan Brokken, Salone del Libro 2021 | Torino

Open oproep

Open call

Midden september lanceerden we tevens een open oproep middels welke samenwerkingsverbanden worden opgezet om samen te reflecteren op verscheidene thema's als o.a. cultuur en klimaat, gender, LGBTI+ rechten, de impact van een steeds ouder wordende bevolking, migratie en toekomstperspectieven voor jongeren. Vele interessante projecten kwamen ons toe waaruit we er 5 hebben geselecteerd. Deze projecten zullen in 2022 uitgevoerd worden.

A metà settembre, abbiamo lanciato una open call con la quale intendevamo instaurare rapporti di collaborazione e riflettere assieme su svariati temi, come la cultura e il clima, il genere, i diritti LGBTI+, l'impatto dell'invecchiamento della popolazione, la migrazione e le prospettive per il futuro dei giovani. Ci sono stati inviati tanti progetti interessanti, tra i quali ne abbiamo scelti cinque, che verranno attuati nel corso del 2022.

Mondriaan

Mondriaan

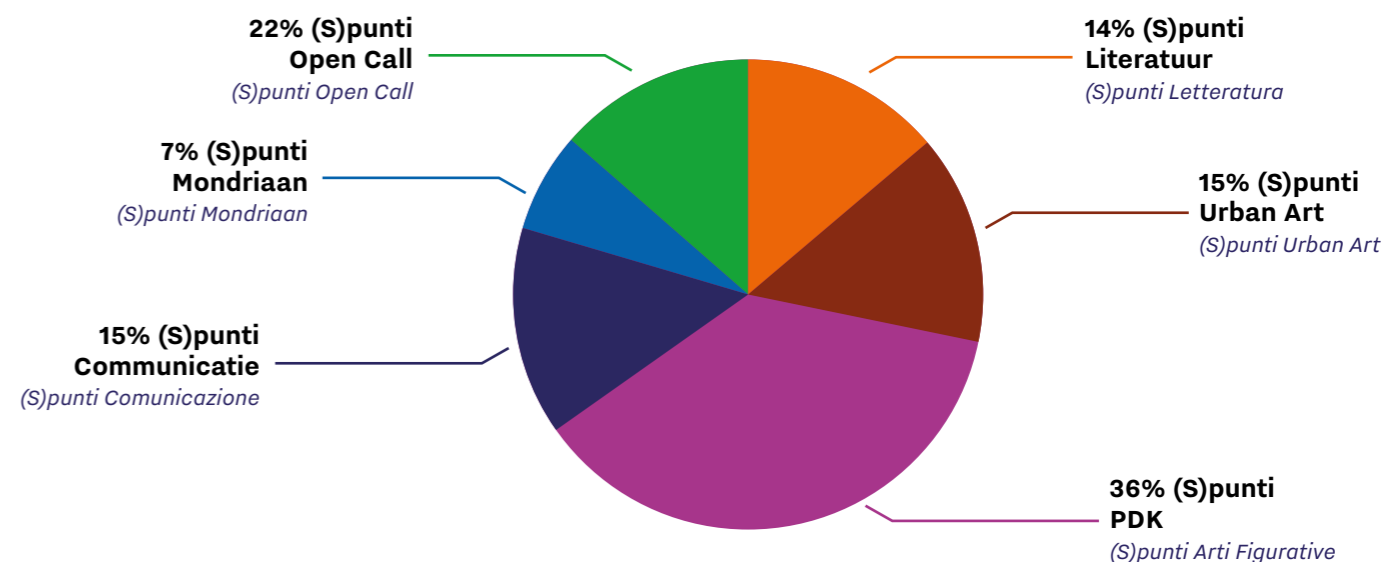
Van 24 november 2021 t/m 27 maart 2022 vindt de tentoonstelling Piet Mondrian. Dalla figurazione all'astrazione in het MUDEC Milaan plaats in samenwerking met het Kunstmuseum Den Haag. Met onze steun presenteert het museum een randprogramma bestaande uit 5 interessante ontmoetingen en workshops rondom Mondriaan en zijn invloed op de hedendaagse kunst.

Dal 24 novembre fino al 27 marzo 2022 al MUDEC di Milano si terrà la mostra Piet Mondrian. Dalla figurazione all'astrazione, in collaborazione con il Kunstmuseum de L'Aja. Grazie al nostro supporto, il museo presenterà un programma a margine composto da cinque interessanti incontri e workshop su Mondriaan e la sua influenza sull'arte contemporanea.

(S)punti di Vista

Uitgaven per discipline

Fondi per disciplina

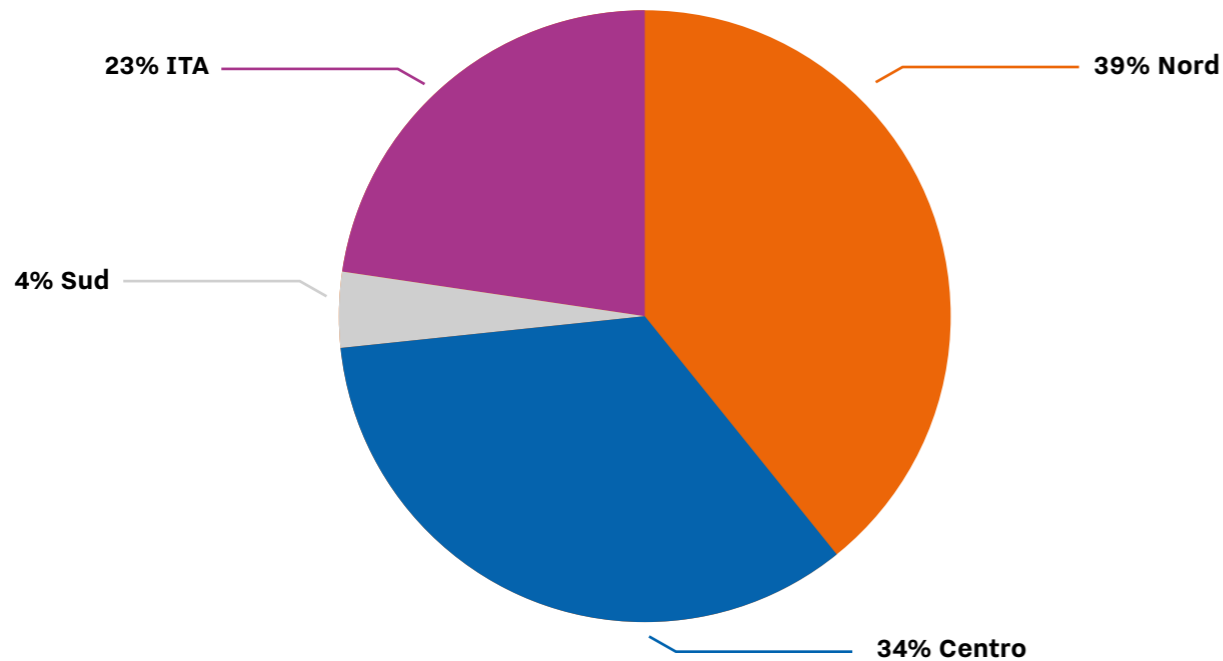
Nationale aanwezigheid

Distribuzione geografica

(S)punti di Vista

Uitgaven per macroregio

Fondi per macroregione

Een van de voornemens was om in alle macroregio's met onze projecten aanwezig te zijn. En dat is gelukt! Hoewel met 4% het aandeel zuidelijke projecten bescheiden lijkt, vonden delen van enkele landelijke projecten vooral in het Zuiden plaats. Zo bestond het urban arts project uit meerdere deelprojecten en realiseerden we kunstwerken op Sicilië (Lentini), in Apulië (Lecce), Molise (Santa Croce di Magliano) en Campania (Napels). De nationale projecten, aangeduid met ITA, zijn projecten die op nationaal niveau hebben plaatsgevonden. Hieronder vallen bijvoorbeeld de influencerreizen die gemaakt zijn door Danza & Danza, Disagian, Travel on Art en Teatro e Critica, de promotionele tour en de realisatie van een podcast voor de lancering van het nieuwe boek van

Jan Brokken maar ook het eerdergenoemde urban arts programma.

Als we de 20 regio's die Italië rijk is nader bekijken, werden de meeste uitgaven gedaan in de regio Lazio waar zich de hoofdstad Rome bevindt. Dit is te verklaren door de tweejarige samenwerking met podiumkunstenfestival Romaeuropa en het Romeinse communicatiebureau dat ingehuurd is voor communicatie rondom (S)punti di Vista. Op de tweede plaats staat de regio Lombardije waar we hebben geïnvesteerd in het randprogramma van de Mondriaan-tentoonstelling en in enkele andere grotere projecten.

Ci eravamo riproposti, tra le altre cose, di essere presenti in tutte le macroregioni con i nostri progetti. E ci siamo riusciti! Anche se il solo 4% al sud potrebbe sembrare una percentuale modesta, per diversi progetti nazionali vi sono stati diversi eventi tenutisi al Sud d'Italia. Il progetto sulle urban arts, ad esempio, si componeva di diverse parti, per cui abbiamo realizzato opere artistiche in Sicilia (Lentini), in Puglia (Lecce), in Molise (Santa Croce di Magliano) e in Campania (Napoli). I progetti nazionali, indicati con la dicitura ITA, si sono svolti a livello nazionale. Tra questi si annoverano, ad esempio, i viaggi di lavoro compiuti da Danza & Danza, Disagian, Travel on Art e Teatro e Critica, il tour promozionale e la realizzazione di un podcast per il

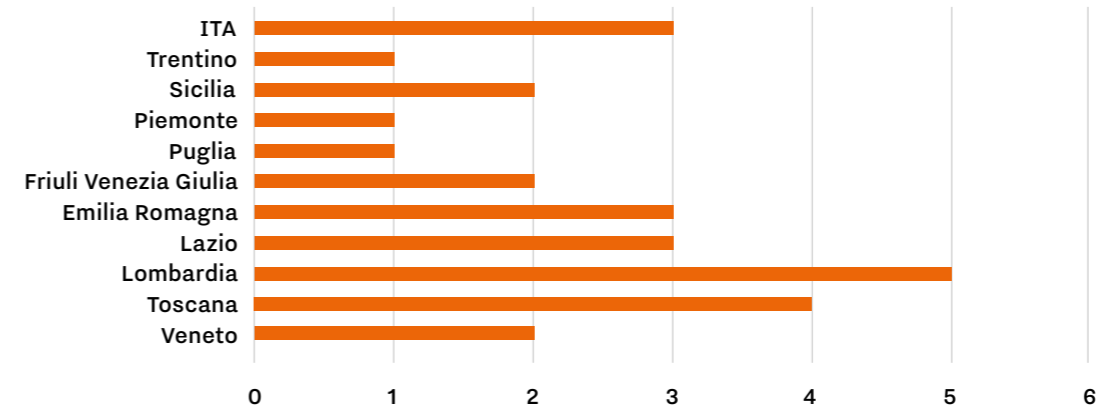
lancio del nuovo libro di Jan Brokken ma anche il programma di urban arts.

Se guardiamo più nel dettaglio alla suddivisione per regione, la maggior parte dei fondi sono stati spesi nella regione Lazio (Roma). Questo è spiegabile alla luce della collaborazione biennale con il festival di arti performative Romaeuropa e la società di comunicazione romana a cui è stata affidata la comunicazione di (S)punti di Vista. Al secondo posto c'è la regione Lombardia, per la quale abbiamo investito nel programma a margine della mostra di Mondriaan e altri progetti sostanziosi.

(S)punti di Vista

Aantal projecten per regio

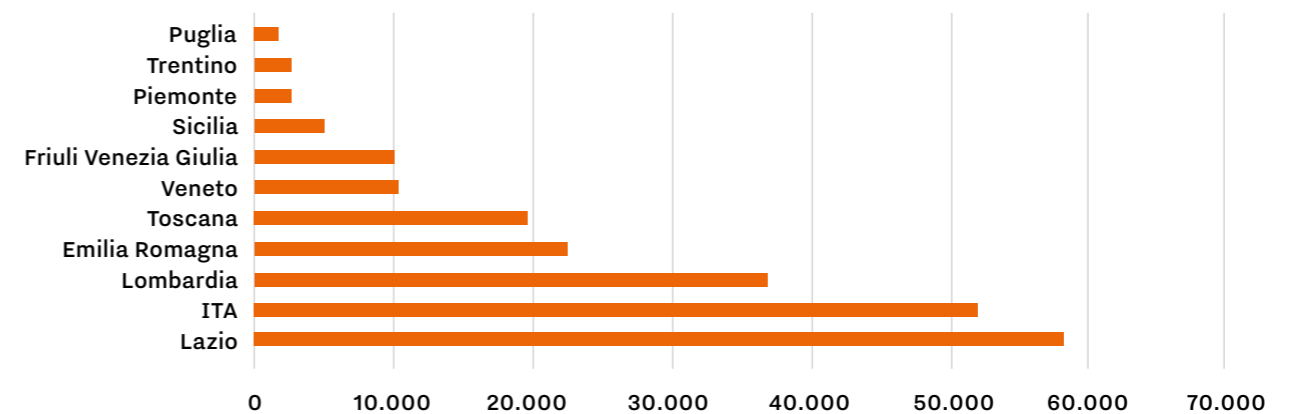
Numero progetti per regione

(S)punti di Vista

Uitgaven per regio

Fondi stanziati per regione

Het (S)punti di Vista cultuurbudget in nummers

Il programma

(S)punti di Vista in numeri

27

projecten ondersteund

27 progetti sostenuti

215.000€

beschikbaar

215.000€ disponibili

Gemiddeld

7.962€

 per project

In media 7.962€ per progetto

Kleinste subsidiebedrag:

1.200€

Sovvenzione minore: 1.200€

Grootste subsidiebedrag:

47.500€

Sovvenzione maggiore: 47.500€

Ilja Pfeijffer, TEDxBarletta – Vita Nova | Barletta

Ondersteunde projecten (S)punti di Vista

Progetti sostenuti — (S)punti di Vista

Literatuur

Letteratura

Project:

Creatori di Miti Conversazioni con Frank Westerman

Partners: Festival Letterature Migranti, Antropologia Festival e Frank Westerman

Een serie dialogen met in de hoofdrol Frank Westerman en zijn oeuvre (Iperborea) tijdens het randprogramma van Festival Letterature Migranti (Palermo) en het Festival dell'Antropologia (Bologna). Thema's als de creatie van mythes en de huidige samenleving werden besproken.

Partner: Festival Letterature Migranti, Antropologia Festival e Frank Westerman

Una serie di dibattiti con protagonisti Frank Westerman e la sua opera (Iperborea) durante il programma a margine del Festival Letterature Migranti (Palermo) e il Festival dell'Antropologia (Bologna). Si è parlato di diversi temi, tra cui la creazione di miti e la società odierna.

Project:

Una dichiarazione d'amore per l'Europa – Vita Nova

Partners: TEDxBarletta & Ilja Pfeijffer

Ilja Leonard Pfeijffer droeg zijn liefdesverklaring voor Europa voor tijdens TEDxBarletta – Vita Nova in het prachtige kasteel van Barletta.

Partner: TEDxBarletta & Ilja Pfeijffer

Ilja Leonard Pfeijffer ha dichiarato il suo amore per l'Europa in un discorso al TEDxBarletta – Vita Nova, tenutosi nello splendido Castello di Barletta.

Project:

Nederlandse schrijvers @Pordenonelegge

*Scrittori neerlandesi
@Pordenonelegge*

Partners: Pordenonelegge, Kader Abdolah, Hana Tooke & Kira Wuck

Kader Abdolah, Hana Tooke & Kira Wuck presenteerden hun werk tijdens literair festival Pordenonelegge.

Abdolah: *Il sentiero delle babbucce gialle* (Iperborea, vertaling Elisabetta Svaluto Moreolo).

Hana Tooke: *Gli Inadottabili* (Rizzoli, vertaling vanuit het Engels).

Kira Wuck: *Ragazze Finlandesi/Il mare ha fame* (Ensemble Edizioni, vertaling Patrizia Filia).

Partner: Pordenonelegge, Kader Abdolah, Hana Tooke & Kira Wuck

Kader Abdolah, Hana Tooke & Kira Wuck hanno presentato le loro opere durante il festival letterario Pordenonelegge.

Abdolah: Il sentiero delle babbucce gialle (Iperborea, traduzione a cura di Elisabetta Svaluto Moreolo).

Tooke: Gli inadottabili (Rizzoli, traduzione dall'inglese).

Wuck: Ragazze finlandesi/Il mare ha fame (Ensemble Edizioni, traduzione a cura di Patrizia Filia).

Project:

Eregast Pisa Book Festival – Grand Hotel Europa

Ospite d'onore al Pisa Book Festival – Grand Hotel Europa

Partners: Pisa Book Festival & Ilja Leonard Pfeijffer

Ilja Leonard Pfeijffer was eregast van het Pisa Book Festival en ging in het Museo delle Navi in gesprek over zijn boek *Grand Hotel Europa* (Nutrimenti, vertaling Claudia Cozzi). Thema's waren onder andere migratie, duurzaam toerisme en Europa.

Pisa Book Festival & Ilja Leonard Pfeijffer

Ilja Leonard Pfeijffer è stato ospite d'onore del Pisa Book Festival. Nel Museo delle Navi, ha parlato del suo libro Grand Hotel Europa (Nutrimenti, traduzione a cura di Claudia Cozzi). Tra i temi affrontati, le migrazioni, il turismo sostenibile e l'Europa.

Project:

Uitgesteld naar 2022

Rimandato al 2022

Partners: Internazionale Ferrara & Sanne Blauw

Sanne Blauw zou in gesprek gaan over hoe cijfers ons leven beïnvloeden en ons misleiden tijdens Internazionale Ferrara naar aanleiding van publicatie het boek: *Il più grande bestseller di tutti i tempi* (con questo titolo) (Garzanti, vertaling Maria Cristina Coldagelli). Dit project is wegens omstandigheden geannuleerd. De subsidie wordt ingezet voor aanwezigheid van een Nederlandse schrijver op Internazionale Ferrara 2022.

Partner: Internazionale Ferrara & Sanne Blauw

Sanne Blauw doveva parlare di come i numeri influenzano la nostra vita, portandoci a volte fuori strada, durante il festival Internazionale di Ferrara, in seguito alla pubblicazione del suo libro Il più grande bestseller di tutti i tempi (con questo titolo) (Garzanti, traduzione a cura di Maria Cristina Coldagelli). Questo progetto è stato annullato. Il sussidio è stato dunque reindirizzato al supporto per la presenza di uno scrittore olandese per il festival Internazionale di Ferrara del 2022.

Project:

Promotietour Jan Brokken en podcast

Tour promozionale Jan Brokken e podcast

Partners: Iperborea & Jan Brokken

Jan Brokken was o.a. te gast bij de Salone del Libro en Pazza Idea Festival te Cagliari om zijn boek *L'Anima delle città* (Iperborea, vertaling Claudia Cozzi) te promoten. Tevens realiseerde uitgever Iperborea een 6-delige podcast i.s.m. journaliste Natascha Lusenti.

Partner: Iperborea & Jan Brokken

Jan Brokken è stato ospite al Salone del Libro e al Pazza Idea Festival di Cagliari per promuovere il suo libro L'anima delle città (Iperborea, traduzione di Claudia Cozzi). Inoltre, l'editore Iperborea ha realizzato un podcast in sei puntate in collaborazione con la giornalista Natascha Lusenti.

Project:

Finestre dall'Olanda 1

Partners: Ensemble Edizioni, Kira Wuck & Dean Bowen

Dean Bowen en Kira Wuck, twee jonge dichters, presenteerden hun gedichtenbundels *Bokman: uomo Caprone* en *Il mare ha fame/Ragazze finlandesi* (Ensemble Edizioni, vertaling Patrizia Filia) tijdens de grootste Italiaanse boekenbeurs, de Salone del Libro. Kira Wuck ging tevens in gesprek met Fahrenheit Radio Rai3.

Partner: Ensemble Edizioni, Kira Wuck & Dean Bowen

Dean Bowen e Kira Wuck, due giovani poeti, hanno presentato le loro raccolte di poesie Bokman: uomo Caprone e Il mare ha fame/Ragazze finlandesi (Ensemble Edizioni, traduzione a cura di Patrizia Filia) in occasione della più grande fiera di libri italiana, il Salone del Libro. Kira Wuck ha parlato in tale occasione con Fahrenheit Radio Rai3.

Project:

Transnazionalità poetiche: il vento del Nord

Partners: Festival Letterature Migranti, Radna Fabias & Kira Wuck

Tijdens de geheel vrouwelijke editie van Festival Letterature Migranti in Palermo bespraken Radna Fabias en Kira Wuck hun dichtbundels *Habitus* en *Il mare ha fame/Ragazze finlandesi* (Edizioni Ensemble, vertaling Patrizia Filia).

Partner: Festival Letterature Migranti, Radna Fabias & Kira Wuck

Per l'edizione femminile del Festival Letterature Migranti di Palermo, Radna Fabias e Kira Wuck hanno parlato delle loro raccolte di poesie Habitus e Il mare ha fame/Ragazze finlandesi (Edizioni Ensemble, traduzione a cura di Patrizia Filia).

Project:

Jan Brokken e Hans Maarten van den Brink conversano con Pietro Del Soldà

Partners: Incroci di Civiltà, Jan Brokken & Hans Maarten van den Brink

Jan Brokken en Hans Maarten bespraken tijdens Incroci di Civiltà in een duopresentatie hun boeken *L'Anima delle città* (Iperborea, vertaling Claudia Cozzi) en *Una vita su misura* (Marsilio Editore, vertaling Stefano Musilli & Claudia Di Palermo).

Partner: Incroci di Civiltà Jan Brokken & Hans Maarten van den Brink

Jan Brokken e Hans Maarten hanno presentato insieme durante Incroci di Civiltà i loro libri L'Anima delle città (Iperborea, traduzione a cura di Claudia Cozzi) e Una vita su misura (Marsilio Editore, traduzione a cura di Stefano Musilli & Claudia Di Palermo).

Project:

Finestre dall'Olanda 2

Partners: Ensemble Edizioni, Gershwin Bonevacchia & Kira Wuck

Jonge dichters en spoken word artiesten presenteerden hun dichtbundels *Ho comprato una bicicletta* en *Il mare ha fame/Ragazze finlandesi* (beide Ensemble Edizioni, vertaling Patrizia Filia) tijdens de boekenbeurs *Più libri più liberi* te Rome.

Partner: Ensemble Edizioni, Gershwin Bonevacchia & Kira Wuck

Giovani poeti e artisti di spoken word hanno presentato le loro raccolte poetiche Ho comprato una bicicletta e Il mare ha fame/Ragazze finlandesi (entrambe Ensemble Edizioni, traduzione a cura di Patrizia Filia) durante la fiera di libri Più libri più liberi di Roma.

Jan Brokken e
Hans Maarten van den Brink

conversano con
Pietro Del Soldà

14
INCROCI
DI CIVILTÀ

Street Art

Street Art

In 2021 vond het nationale project HollAndMe plaats. Zes Nederlandse street art artiesten realiseerden prachtige murals over het gehele land. Italiaanse partner INWARD Osservatorio Nazionale sulla Creatività Urbana heeft samen met Nederlandse curator Dennis Elbers een gevarieerd gezelschap van artiesten geselecteerd en gekoppeld aan lokale organisaties die zich inzetten voor deze publieke kunstvorm.

Nel 2021 si è tenuto il progetto nazionale HollAndMe. Sei street art artists neerlandesi hanno realizzato dei murales di grande bellezza in diverse località del territorio nazionale. Il partner italiano INWARD Osservatorio Nazionale sulla Creatività Urbana ha effettuato assieme al curatore neerlandese Dennis Elbers una selezione di artisti, i quali sono stati messi in contatto con organizzazioni locali che si occupano di questa forma d'arte pubblica.

Locatie / Luogo:

Mantova

Partners: Festival Il Cerchio e le gocce, Without Frontiers – Lunetta a Colori, 108 & Jeroen Erosie
Street art artiesten 108 en Jeroen Erosie realiseerden tijdens urban art festival Without Frontiers een abstracte muurschildering genaamd 'Open'. Organisatie door Il Cerchio e le Gocce. De kleurrijke combi-muur van de Nederlandse Jeroen Erosie en de Italiaanse 108 kreeg als titel Aperta. De kunstenaars kozen deze titel niet alleen als verwijzing naar de opening van de culturele sector na de lockdowns, maar ook omdat het werk zelf open staat voor verschillende interpretaties, door de aanwezige abstracte vormen, die qua ontwerp ook nog eens grotendeels open zijn, alsof ze vensters in zich dragen.

Partner: Festival Il Cerchio e le gocce, Without Frontiers – Lunetta a Colori, 108 & Jeroen Erosie

Gli street art artist 108 e Jeroen Erosie hanno realizzato durante il festival di urban art Without Frontiers un murale astratto dal titolo Open, con organizzazione a cura de Il cerchio e le gocce. La colorata combinazione di murales dell'olandese Jeroen Erosie e dell'italiano 108 ha preso il titolo di Aperta. Gli artisti hanno scelto questo titolo non solo in riferimento alla riapertura del settore culturale dopo i lockdown, ma anche perché l'opera stessa è, appunto, aperta a diverse interpretazioni, per via delle forme astratte presenti, che già nella progettazione stessa sono prevalentemente aperte, come se portassero con sé delle finestre.

Locatie / Luogo:

Santa Croce di Magliano (CB)

Partners: Premio Antonio Giordano & Maaïke Canne
Het werk "Daydream!", van Maaïke Canne, is het tweede van het HollAndMe-project en werd opgenomen in de achtste editie van de Antonio Giordano-prijs. Tussen droom en reflectie verbeeldt deze fantasievolle muurschildering een realiteit tussen twee werelden. Werelden die, door een hechte dialoog tussen de lokale architectuur en de "creatieve" realiteit gecreëerd door Maaïke Canne, zo herkenbaar en tegelijkertijd surrealistisch is en een perfecte plek vormt om even te stoppen, na te denken en te regenereren.

Partner: Premio Antonio Giordano & Maaïke Canne
L'opera Daydream!, realizzata da Maaïke Canne, è la seconda del progetto HollAndMe e si è inserita nell'ottava edizione del Premio Antonio Giordano. Tra sogno e riflessione, questo murale onirico rappresenta una realtà tra due mondi. Mondi che, attraverso un serrato dialogo tra l'architettura locale e quella "creativa" realizzata da Maaïke Canne, convivono fianco a fianco, risultando così familiari ma surreali allo stesso tempo e offrendo un luogo perfetto per fermarsi, riflettere e rigenerarsi.

Locatie / Luogo:

Torino

Partners: Il Cerchio e le gocce & Vincent Huibers
Vincert Huibers realiseerde een mural op de universiteitscampus met een bericht vol hoop 'Open Minds See No Borders', een uitnodiging voor een inclusievere samenleving.

Partner: Il cerchio e le gocce & Vincent Huibers
Per la quarta tappa l'artista olandese Vincent Huibers ha realizzato un murale negli spazi del campus universitario EDISU Olimpia, a Torino. Un'opera dal titolo pieno di speranza: Open Minds See No Borders. Un titolo che invita all'apertura verso il prossimo, in un contesto popolato da una comunità di studenti particolarmente eterogenea e multietnica.

Locatie / Luogo:

Lecce

Partners: 167bstreet & Collin van der Sluijs
'RISE - In the meaning of stand tall, work together and unite' heet het prachtige werk van Collin van der Sluijs te Lecce. Na overleg met culturele organisatie 167/B over het thema 'lokale vogels' heeft Van der Sluijs gekozen voor een roodborstje, een zeer voorkomend soort in Nederland.

Partner: 167bstreet & Collin van der Sluijs
A Lecce, Collin van der Sluijs ha realizzato RISE – In the meaning of stand tall, work together and unite: un'opera in tecnica mista dalla forte impronta naturalistica e i tratti fiabeschi tipici dello stile dell'artista. Dopo un confronto con l'associazione culturale 167/B Street sul tema degli uccelli locali, Van der Sluijs ha scelto il pettirosso (specie assai diffusa anche in Olanda) come elemento iconografico da riprodurre.

Locatie / Luogo:

Lentini

Partners: Badia Lost and Found & Nina Valkhoff
Nina Valkhoff maakte de kleurrijke muurschildering Incontro al lago (ontmoeting bij het meer) welke twee vogels afbeeldt: de purperkoet, een lokale Siciliaanse vogel en de rode lepelaar, een vogel die elk jaar op Sicilië overwinterd. Een metafoor voor waardering voor het eigen maar ook om nieuwe gasten, invloeden en ideeën te verwelkomen.

Partner: Badia Lost and Found & Nina Valkhoff
Nina Valkhoff è stata ospite di Badia Lost and Found e ha realizzato un colorato murale intitolato Incontro al lago, che ha per protagonisti due uccelli: il pollo sultano (specie locale) e la spatola rosa (che sverna ogni anno in Sicilia). Un invito ad apprezzare ciò che si ha e accogliere nuovi ospiti, influenze e idee.

Locatie / Luogo:

Napoli

Partners: INWARD Osservatorio di Creatività Urbana & Joren Joshua
Joren Joshua realiseerde Theory, een flitsende muurschildering op de muren van het Complesso di Monte Sant'Angelo van de Universiteit van Napels. Een eerbetoon aan de wetenschap, de natuur, Napels en de mythologie.

Partner: INWARD Osservatorio di Creatività Urbana & Joren Joshua
L'ultima tappa ci porta nel Complesso di Monte Sant'Angelo dell'Università di Napoli. Qui, negli spazi del Dipartimento di Scienze della Terra, l'artista olandese Joren Joshua ha realizzato Theory, uno splendido murale che rimanda alla scienza, alla natura e alla mitologia, con un Giove tonante che plana sulla terra tra corpi celesti e un cono vulcanico che emette flutti benevoli.

Daydream! – Maaïke Canne | Santa Croce di Magliano

RISE, In the meaning of stand tall – Collin van der Sluijs | Lecce

Aperta – Jeroen Erosie e 108 | Mantova

Open Minds See No Borders – Vincent Huibers | Torino

Theory – Joren Joshua | Napoli

Incontro al lago – Nina Valkhoff | Lentini

Podiumkunsten

Arti Performative

Project:

How to be together

Partners: Santarcangelo Festival, DAS Theatre & Cherish Menzo
Silvia Bottioli, Juul Beeren, Pankaji Tiwari, Amanda Piña, Lotte van den Berg en vier studenten van DAS Theatre deden van 9 – 18 juli een residentie in een eco-dorp met 41 andere internationale makers tijdens het Santarcangelo Festival. Het project How to be together trachtte antwoorden te vinden op samenlevingsvragen die tijdens de pandemie zijn komen opborrelen. Danseres en choreograaf Cherish Menzo presenteerde er ook haar solo performance Jezebel voor het Italiaans publiek.

Partner: Santarcangelo Festival, DAS Theatre & Cherish Menzo
Dal 9 al 18 luglio, 50 persone vivranno insieme in un eco-villaggio costruito come campo site specific all'interno del Santarcangelo Festival. Il progetto si chiama How to be together e intende rispondere alle molteplici domande emerse nel contesto pandemico riguardo al rapporto tra individui e collettività, tra spazio privato e spazio pubblico negato. Il partner olandese di How to Be Together è l'accademia DAS Theatre di Amsterdam e prevede la partecipazione di Silvia Bottioli, Juul Beeren, Pankaji Tiwari, Amanda Piña, Lotte van den Berg e quattro dei loro studenti. Torna al Santarcangelo Festival anche Cherish Menzo, coreografa e danzatrice che metterà in scena l'assolo Jezebel per il pubblico italiano.

Project:

Presenza olandese al Kilowatt Festival

Partners: Kilowatt Festival, Lois Alexander, Arno Schuitemaker, Marleen Scholten
Tijdens het Kilowatt Festival in Sansepolcro betraden Lois Alexander (voorstelling Neptune), Arno Schuitemaker (voorstelling If you could see me now) en Marleen Scholten (voorstelling La Codista) het podium.

Partner: Kilowatt Festival, Lois Alexander, Arno Schuitemaker, Marleen Scholten
Al Kilowatt Festival di Sansepolcro metteranno in scena le loro performance Lois Alexander (Neptune), Arno Schuitemaker (If you could see me now) e Marleen Scholten (La codista).

Project:

Sorry, But I Feel Slightly Disidentified

Partners: Orlando Festival & Cherish Menzo
Internationaal queer dans-, theater- en filmfestival Orlando te Bergamo nodigde Cherish Menzo uit om haar voorstelling Sorry, But I Feel Slightly Disidentified te tonen (choreografie Benjamin Khan).

Partner: Orlando Festival & Cherish Menzo
L'Orlando Festival, festival queer internazionale di cinema, danza e teatro, invita la danzatrice Cherish Menzo a presentare la sua pièce Sorry, But I Feel Slightly Disidentified, coreografia di Benjamin Kahn.

Project:

Tweejarige samenwerking tussen REF en Nederlandse artiesten

Collaborazione biennale di REF ed artisti olandesi

Partners: Romaeuropa Festival, Oorkaan, Connor Schumacher, Colin Benders, Coralie Vogelaar
Het internationale podiumkunsten festival Romaeuropa gaf in 2021 ruimte aan de volgende Nederlandse artiesten: een denderende percussie performance van kindercompagnie Oorkaan (The Box Brothers), een energieke dansperformance van choreograaf Connor Schumacher (Funny, Soft, Happy & The Opposite), een vooruitstrevend concert van Colin Benders en zijn synthesizers en een innovatieve installatie van digitaal artiest Coralie Vogelaar en MU Hybrid Art House (Facial Action Coding System (2018) en Infinite Posture Dataset (2020).

Partner: Romaeuropa Festival, Oorkaan, Connor Schumacher, Colin Benders, Coralie Vogelaar
Il festival internazionale per le arti performative Romaeuropa ha dato nel 2021 spazio ai seguenti artisti neerlandesi: una rombante performance a base di percussioni della compagnia per bambini Oorkaan (The Box Brothers), un'energica performance danzereccia del coreografo Connor Schumacher (Funny, Soft, Happy & The Opposite), un concerto d'avanguardia di Colin Benders e i suoi sintetizzatori e un'innovativa installazione dell'artista digitale Coralie Vogelaar e MU Hybrid Art House (Facial Action Coding System 2018 e Infinte Posture Dataset).

Project:

Washing Hands

Partners: BASE Milano, Lotte van der Berg, Daan 't Sas en Anouk Kruithof
Performatieve installatie Washing Hands van Lotte van der Berg en Daan 't Sas werd getoond tijdens Farout, festival van BASE Milano. Anouk Kruithof zal een artist in residence volgen in de ruimtes van BASE.

Partner: BASE Milano, Lotte van der Berg, 't Sas e Anouk Kruithof
Washing Hands è l'installazione performativa poetica di Third Space / Building Conversation, il progetto ideato da Lotte Van Der Berg e Daan't Sas nel 2014. La performance è visibile a Farout, il festival ospitato da BASE Milano.

Project:

Jezebel

Partners: Contemporanea Festival, Short Theatre Festival & Cherish Menzo
De tour van Cherish Menzo vervolgde met haar performance Jezebel op het Contemporanea Festival te Prato en op het Short Theatre Festival in Rome.

Partner: Contemporanea Festival, Short Theatre Festival & Cherish Menzo
Continua il tour di Cherish Menzo con la performance Jezebel. Le tappe: il Contemporanea Festival di Prato e lo Short Theatre Festival di Roma.

Project:

Liquid Landscapes

Partners: Arte Sella & Studio Daan Roosegaarde
Studio Daan Roosegaarde presenteerde een installatie genaamd Liquid Landscapes in openluchtmuseum Arte Sella in Borgo Val Sugana.

Partner: Arte Sella & Studio Daan Roosegaarde
Lo studio Daan Roosegaarde ha presentato un'installazione dal nome Liquid Landscapes nel museo all'aria aperta Arte Sella a Borgo Val Sugana.

Box Brothers @Romaeuropafestival – (S)punti di Vista 2021

Sociale media en communicatie

Social media e comunicazione

Project:

Opdrachtverlening grafische identiteit en rapportages

Affidamento creazione identità grafica, rapporti

Partner: Blank Hub (door de post geïnitieerd)

Blank Hub Milaan ontwikkelde de grafische identiteit voor (S)punti di Vista en zorgde voor de grafische vormgeving van onze rapportages.

Partner: Blank Hub (iniziativa a cura dell'Ambasciata)

Blank Hub Milano ha sviluppato l'identità grafica di (S)punti di Vista e si è occupata di creare l'idea per la grafica dei nostri rapporti.

Project:

Communicatie rondom (S)punti di Vista

Ufficio stampa

Partner: Patrizia Renzi (door de post geïnitieerd)

Communicatiebureau Patrizia Renzi verzorgde de communicatie omtrent het (S)punti di Vista programma

Partner: Patrizia Renzi (iniziativa a cura dell'Ambasciata)

L'ufficio di comunicazione Patrizia Renzi si è occupato della comunicazione/stampa relativa al programma (S)punti di vista a livello nazionale.

Project:

Social media

Partners: Anna Malagoli & Chiara Carolei (door de post geïnitieerd)

Anna Malagoli en Chiara Carolei verzorgden de online communicatie rondom de (S)punti di Vista projecten.

Partner: Anna Malagoli & Chiara Carolei (iniziativa a cura dell'Ambasciata)

Anna Malagoli e Chiara Carolei si occupano della comunicazione online relativa al programma (S)punti di vista.

Project:

Influencer reizen

Viaggio da influencer

Partners: Anna Malagoli, Chiara Carolei, Disagian, Danza e Danza, Teatro e Critica, Travel on Art

Disagian, Danza e Danza, Teatro e Critica, Travel on Art maakten 4 influencer reizen naar Nederland om de dans-, theater- en urban arts sectoren in Nederland te ontdekken en deden hierover verslag op hun social media kanalen. Anna Malagoli en Chiara Carolei organiseerden de reizen.

Partner: Anna Malagoli, Chiara Carolei, Disagian, Danza e Danza, Teatro e Critica, Travel on Art

Disagian, Danza e Danza, Teatro e Critica e Travel on Art hanno compiuto quattro viaggi di lavoro nei Paesi Bassi per scoprire i settori neerlandesi della danza, del teatro, dell'urban art, facendone poi comunicazione sui loro canali social media. Il viaggio è stato organizzato da Anna Malagoli e Chiara Carolei.

MUDEC – Mondriaan

Mondriaan

Project:

Randprogramma tentoonstelling Mondriaan

*Programma a margine
mostra Mondrian*

Partner: MUDEC

Van 24 november t/m 27 maart 2022 vond de tentoonstelling Piet Mondrian Dalla figurazione all'astrazione plaats in het Mudec te Milaan. Rondom de manifestatie is een randprogramma georganiseerd met talks en workshops rondom de invloed van Mondriaan op de moderne kunst. Nederlandse artiesten en cultureel professionals nemen deel aan deze bijeenkomsten met het publiek.

Partners: MUDEC

Dal 24 novembre fino al 27 marzo 2022 al MUDEC di Milano si è tenuta la mostra Piet Mondrian. Dalla figurazione all'astrazione. Nel contesto della mostra, è stato organizzato un programma a margine composto da incontri e workshop su Mondriaan e la sua influenza sull'arte contemporanea. Diversi professionisti della cultura e artisti olandesi prenderanno parte a questi incontri con il pubblico.

Open oproep

Open call

De volgende projecten hebben we in 2021 geselecteerd en zullen in 2022 worden uitgevoerd.

Nel 2021, abbiamo selezionato i seguenti progetti da eseguirsi nel 2022.

Project:

NINE XL & uitwisseling

NINE XL & scambi

Partners: Kilowatt Festival, Boulevard Festival & Francesca Lazzeri

Kennisuitwisselingsproject tussen de medewerkers van het Kilowatt Festival en het Boulevard Festival. Francesca Lazzeri zal een residentie doen in Sansepolcro waar ze zal werken aan de performance NINE XL, een stuk dat ingaat op de positie van de vrouw en de woede die daaruit voortkomt.

Partner: Kilowatt Festival, Boulevard Festival & Francesca Lazzeri

Progetto per lo scambio di conoscenze tra gli addetti del Kilowatt Festival e il Boulevard. Francesca Lazzeri farà una residenza d'artista a Sansepolcro dove lavorerà alla performance NINE XL, una pièce che parla della posizione della donna nella società e della rabbia che questo provoca.

Project:

Molding Bodies, residentie en performance

Partners: Dance Well & Ian Yves Ancheta

Choreograaf en danser Ian Yves Ancheta zal een 3-wekenlange residentie volgen bij Dance Well in Bassano del Grappa. Hij zal onderzoek doen naar en actief aan de slag gaan met mensen met Parkinson, reuma en MS en dans. Er zal vervolgens een performance gecreëerd worden genaamd Molding Bodies die eind april in Bassano opgevoerd zal worden.

Partner: Dance Well & Ian Yves Ancheta

Il coreografo e ballerina Ian Yves Ancheta farà una residenza d'artista di tre settimane al Dance Well di Bassano del Grappa, per cui farà ricerca e lavorerà attivamente su attività di danza con persone affette dal morbo di Parkinson, artrite reumatoide e sclerosi multipla. Seguirà una performance dal titolo Molding Bodies che verrà eseguita a fine aprile a Bassano del Grappa.

Project:

Bring the Change 2022

Partners: Biografilm, Joris Postema, Eefje Blankevoort en Els van Driel

Een educatief traject bestaande uit filmvertoningen, 6 workshops en masterclasses aan 70 leerlingen van de middelbare school Aldini Valeriani in Bologna. Mensenrechtenfilmfestival Biografilm nodigt regisseurs Joris Postema (Stop filming us!), Eefje Blankevoort en Els van Driel (Shadow Game) uit om hun films te tonen aan de studenten en masterclasses te verzorgen.

Partner: Biografilm, Joris Postema, Eefje Blankevoort e Els van Driel

Un percorso educativo composto da proiezioni di film, sei workshop e masterclass per 70 studenti della scuola media Aldini Valeriani di Bologna. Il festival cinematografico per i diritti umani Biografilm invita i registi Joris Postema (Stop filming us!), Eefje Blankevoort e Els van Driel (Shadow Game) per mostrare i loro film agli studenti e per le masterclass.

Project:

The space between radio and community

Partners: Associazione Radio Robida & Good Times, Bad Times
Samenwerkings- en uitwisselingsproject tussen radiomakers Radio Robida en Good Times, Bad Times. Ze zullen samen nieuwe radiotechnieken experimenteren en ontwikkelen, zullen onderzoek doen naar het thema van Spatial Ecologies, een serie uitzendingen maken en workshops organiseren.

Partner: Associazione Radio Robida & Good Times, Bad Times

Progetto di collaborazione e scambio tra le radio Good Times, Bad Times e Radio Robida. Le due radio sperimenteranno e svilupperanno assieme nuove tecniche per la radio, faranno studi sull'ecologia del territorio, produrranno un programma radio di diverse puntate e organizzeranno diversi workshop.

Project:

The Jungle Theatre

Partners: Compagnia TPO & Sandra Goos

Innovatief theatercompagnie voor kinderen TPO zal samen met Sandra Goos een nieuw theaterstuk ontwikkelen genaamd +ERBA, gericht op het aankomende klimaat milieu en klimaat onder kinderen. Sandra Goos zal verantwoordelijk zijn van het pedagogisch ontwerp van de performance.

Partner: Compagnia TPO & Sandra Goos

TPO, una compagnia di teatro innovativa per bambini, produrrà assieme a Sandra Goos una nuova pièce teatrale dal titolo +ERBA, il cui obiettivo è aprire un dibattito su clima e ambiente con i bambini. Sandra Goos sarà responsabile del progetto pedagogico della performance.

Een terugblik van onze partners

Riguardiamo l'anno insieme ai nostri partner

Anna Woltz

De uitnodiging kwam in februari 2021. Het was ijskoud in Nederland, de scholen waren dicht, het land zat op slot. En toen was daar per mail die uitnodiging: of ik in oktober 2021 naar het Tuttestorie Festival in Cagliari wilde komen. Vijf dagen op Sardinië voor het mooiste kinderboekenfestival van Italië – het leek me magisch.

En het wás magisch. Ik zal jullie niet lastigvallen met verhalen over het strijklicht op de gekleurde huizen en de gefrituurde octopus met uitzicht op zee – jullie kennen Italië. Ja, het was betoverend om na achttien maanden in Nederland plotseling door de steegjes van Cagliari te lopen, maar het festival zélf was ook magisch.

Tientallen kinderboekenauteurs, illustratoren, muzikanten, acteurs en performers uit heel Italië kwamen samen voor dit festival. Plus een illustrator uit Noorwegen, een schrijfster uit Frankrijk en ik: auteur van 25 Nederlandse kinder- en jeugdboeken die vertaald worden in 24 talen. Van alle kinderboekenfestivals die ik tot nu toe bezocht, was Tuttestorie het mooiste. Het ging namelijk niet alleen om de franje, maar écht om de boeken.

Elke dag bezocht ik meerdere schoolklassen: ik vertelde waar ik inspiratie vandaan haal, hoe ik op mijn twaalfde begon met schrijven, hoe je een verhaal spannend kunt maken door niet meteen alles prijs te geven en ik beantwoordde tientallen vragen. En wat zo bijzonder was: van alle klassen had élke leerling mijn boek *Tess e la settimana più folle della mia vita* gelezen.

Mijn bijzonder rare week met Tess is een universeel verhaal over familie en vriendschap, maar dan wel in een oer-Hollandse setting: het boek speelt op Texel en zit dus vol fietstochten door de duinen, onstuimig grauwe zee en weilanden vol schapen. Elke lezing begon ik dus met een kleine introductie op Nederland, en het verschil tussen die twee eilanden: Texel en Sardinië... Ook ging het over de vreemde taal die ik spreek, en over het feit dat mijn boeken vertaald zijn; veel kinderen hadden er nog nooit bij stil gestaan dat boeken vertaald kunnen worden (en dan niet door de auteur zelf – dat denken ze meestal – maar door een echte vertaler; in het geval van mijn boeken is dat Anna Patrucco Becchi.)

De leerlingen waren stuk voor stuk fantastisch voorbereid: ze hadden vragen bedacht, posters en tekeningen gemaakt, ze zongen liedjes voor me en lieten allemaal hun boek signeren. Ik was dus niet zomaar een vreemde Nederlandse mevrouw die een uurtje met een mondkapje voor hun klas stond, ik was de auteur van het boek waar ze al maanden mee bezig waren. Op zo'n manier kun je écht verschil maken voor leerlingen: sommige kinderen vertelden me dat ze niet van lezen hielden, maar dat dit het eerste boek was dat ze met plezier hadden gelezen.

De organisatie van het festival was verbluffend goed: alles liep op rolletjes. Tientallen vrijwilligers reden de auteurs en illustratoren naar alle scholen, er waren tolken voor de buitenlandse auteurs en het was een fantastische ervaring om elke dag aan lange tafels te eten en te praten over schrijven, het leven, literatuur en Italië. Mijn Italiaanse uitgeefster kwam ook naar het festival; het was de eerste keer dat ik haar ontmoette. Het is voor vertaalde boeken ongelooflijk moeilijk om voet aan de grond te krijgen in een nieuw land, en zo'n festival helpt dan enorm: voor de verkoop, om je naamsbekendheid te vergroten en om de banden met een uitgever aan te halen. Na het festival kreeg ik bericht dat Beisler Editore een derde boek van mij zal gaan uitgeven in Italië.

Het motto van het 16e Tuttestorie Festival was *Dietro la curva c'è l'infinito*. Voorbij de bocht is de oneindigheid. En zo voelde het voor mij: alsof er een bladzijde werd omgeslagen en de mogelijkheden eindeloos waren. Ik hoop dat er nog vele duizenden Italiaanse kinderen van mijn verhalen zullen genieten!

Anna Woltz
www.annawoltz.nl

Anna Woltz

L'invito è arrivato a febbraio 2021. Nei Paesi Bassi faceva un freddo polare, le scuole erano chiuse, tutto il paese era in lockdown. E all'improvviso ecco che ricevo quest'invito sulla mia e-mail: mi chiedevano se a ottobre 2021 sarei voluta andare al Tuttestorie Festival di Cagliari. Cinque giorni in Sardegna per il più bel festival di letteratura per l'infanzia italiano. Un'opportunità che mi è sembrata magica.

E magica lo è stata davvero. Non vi tedierò con racconti sul bagliore delle case colorate e il sapore del polpo fritto con vista sul mare – conoscete l'Italia. Sì, dopo diciotto mesi nei Paesi Bassi, è stato magico poter camminare tra i vicoli di Cagliari – ma anche il festival è stato magico.

Decine di autori di libri per bambini, illustratori, musicisti, attori e performer da tutta Italia si sono incontrati per questo festival. Assieme a loro, anche un illustratore norvegese, una scrittrice francese e io: autrice di 25 libri neerlandesi per bambini e adolescenti tradotti in 24 lingue. Di tutti i festival di libri per bambini a cui sono stata, Tuttestorie è stato il più bello. E non solo per i fronzoli, anzi, specialmente per i libri.

Ogni giorno ho vistato diverse classi, a cui ho raccontato dove trovo l'ispirazione, come ho cominciato a scrivere quando avevo dodici anni, come si fa a scrivere un racconto avvincente non rivelando subito tutto e ho risposto a tantissime domande. Una cosa che mi ha colpito in particolare è che in tutte le classi tutti gli alunni avevano letto il mio libro Tess e la settimana più folle della mia vita.

Tess e la settimana più folle della mia vita è un racconto su famiglia e amicizia di carattere universale ma con ambientazione super-olandese: il libro è ambientato a Texel, un'isola dal mare grigio e impetuoso e i pascoli pieni di pecore in cui i protagonisti girano in bici tra le dune. Ho iniziato ogni lezione con una piccola introduzione sui Paesi Bassi e la differenza tra le due isole, Texel e la Sardegna... Abbiamo anche parlato della strana lingua che parlo e del fatto che i miei libri siano stati tradotti; molti bambini non avevano mai riflettuto sul fatto che i libri possano essere tradotti (e non dall'autore stesso – come spesso pensano – ma da un vero traduttore, che per i miei libri è Anna Patrucco Becchi).

Gli studenti erano sempre preparati incredibilmente bene: hanno pensato a delle domande, realizzato cartelloni e disegni, hanno cantato delle canzoni per me e si sono fatti tutti autografare i libri. Non ero quindi solo una strana donna neerlandese che è stata per un'oretta a parlare di fronte alla classe con una mascherina in faccia, ero

l'autrice del libro su cui hanno concentrato la loro attenzione per mesi. Così si fa davvero la differenza per gli alunni: alcuni bambini mi hanno raccontato che non amavano leggere, ma che il mio è stato il loro primo libro letto con piacere.

L'organizzazione del festival è stata straordinariamente buona: è filato tutto liscio come l'olio. Decine di volontari hanno accompagnato gli autori e gli illustratori nelle scuole, sono stati messi a disposizione degli interpreti per gli autori stranieri. Sedersi ogni giorno a lunghi tavoli per mangiare e parlare di scrittura, lettura, letteratura e Italia è stata un'esperienza fantastica. Anche la mia editrice italiana è venuta al festival; è stato il nostro primo incontro. Per i libri tradotti, è molto difficile guadagnare terreno in un paese nuovo: questo tipo di festival aiutano enormemente a incrementare le vendite e la visibilità e a migliorare i rapporti con l'editore. Dopo il festival, mi è stato comunicato che Beisler Editore avrebbe pubblicato il mio terzo libro in Italia.

Il motto del 16° Tuttestorie Festival recitava così: Dietro la curva c'è l'infinito. Ed è stato proprio così per me: come se avessi voltato pagina e le possibilità fossero infinite. Spero che tanti altri bambini italiani possano apprezzare i miei racconti!

Anna Woltz
www.annawoltz.nl

Tutte Storie di Cagliari – Anna Woltz

HollAndMe

Dutch Street Art In Six Italian Cities / INWARD

Luca Borriello

In 2021 hebben de Nederlandse Ambassade en het Consulaat-Generaal in Italië en INWARD Osservatorio Nazionale sulla Creatività Urbana het project “HollAndMe – Dutch Street Art in Six Italian Cities” ontwikkeld. Tussen juni en december 2021 hebben zes Nederlandse street artists muurschilderingen in zes Italiaanse steden vervaardigd, dit alles in samenwerking met lokale culturele organisaties.

Dit project, dat deel uitmaakt van het bovensectorale programma (S)punti di Vista, is tevens tot stand gekomen in samenwerking met Dennis Elbers van Blind Walls Gallery te Breda en ACU Another Scratch in The Wall. Dennis heeft samen met INWARD zes Nederlandse urban artists geselecteerd en Another Scratch in the Wall heeft de uitstekende online en offline communicatie verzorgd.

Centraal in de zes verschillende werken stonden actuele thema's zoals mensenrechten, klimaatverandering, sociale inclusie en revitalisering van lokale gebouwen en de omgeving. De artistieke uitwisseling heeft de duurzame creatieve samenwerking op het gebied van urban art tussen Italië en Nederland nog meer bestendigd.

In juni 2021 werd in Mantua het eerste werk gecreëerd: een co-creatie door Nederlandse kunstenaar Erosie en Italiaanse artiest 108, gecreëerd door culturele organisatie Caravan SetUp. Tijdens de zesde editie van het stadskunsthistorie festival Without Frontiers - Lunetta a Colori, een festival voor de culturele ontwikkeling en revitalisering van de wijk Lunetta in Mantua presenteerden de artiesten het werk “Aperta”. Een werk dat reflecteert op de diepere betekenis van het Italiaanse voegwoord en het grafisch teken “e” (in het Nederlands en), wat het leidende thema van het festival was.

In juli 2021, in het plaatsje Santa Croce di Magliano - in de op een na kleinste regio van het land Molise - realiseerde Maaïke Canne de mural “Daydream” tijdens de zevende editie van de Premio Antonio Giordano. Een dromerige muurschildering welke sterke invloeden toonde van de natuur en architectuur uit de regio. Het werk werd aangebracht op een typisch woonhuis in het historische centrum van het stadje.

Op Sicilië, in de plaats Lentini, werd in oktober op uitnodiging van culturele vereniging Badia Lost en Found, Nina Valkhoff verwelkomt. Valkhoff is gespecialiseerd in de realisatie van kunst met in de hoofdrol flora en fauna. Ze heeft na gedegen onderzoek over de lokale omgeving een purperkoet -een beschermd vogelsoort die onlangs opnieuw is uitgezet in het nabijgelegen meer van Biviere- en een rode lepelaar -een vogel die jaarlijks op Sicilië overwinterd- afgebeeld. Een uitnodiging om te waarderen waar je vandaan komt, maar ook om nieuwe bezoekers, invloeden en ideeën te verwelkomen.

In dezelfde maand werd in Turijn artiest Vincent Huibers uitgenodigd door culturele organisatie Il Cerchio e le Gocce. Op de gevel van de studentenaccommodatie van de Universiteit van Turijn creëerde hij een zeer symbolisch werk genaamd “Open Minds See No Borders”. Het werk werd gerealiseerd in de multi-etnische wijk Vanchiglia, dé ideale locatie voor een prachtige boodschap: we zijn allemaal gelijk, ongeacht gender, leeftijd, sociale achtergrond, opleiding of etniciteit.

Ook werd in oktober muralist Collin van der Sluijs in Apulië uitgenodigd door culturele organisatie 167/B Street. Hij verwezenlijkte het kunstwerk “RISE - In the meaning of stand tall, work together and unite”. Een werk met een sterke naturalistische invloed en sprookjesachtige kenmerken. Ook Collin bestudeerde de lokale flora en fauna en koos ervoor om een roodborstje te schilderen, een soort die zowel in Lecce als in Nederland veelvoorkomend is.

Afsluitend werd in de laatste maand van het jaar in Napels door artiest Joren Joshua een gevel van de Federico II Universiteit van Napels geschilderd. In zijn karakteristieke grafische stijl presenteert Joshua Joren een werk genaamd ‘Theory’ met verwijzingen naar de Griekse mythologie, het Napolitaanse landschap en de wetenschap. Joshua Joren werd uitgenodigd door culturele organisatie Arteteca.

Nel 2021, l'Ambasciata e il Consolato Generale dei Paesi Bassi in Italia e INWARD Osservatorio Nazionale sulla Creatività Urbana hanno sviluppato il progetto “HollAndMe - Dutch Street Art In Six Italian Cities”. Tra giugno e dicembre, sei artisti urbani olandesi hanno realizzato murali in sei città italiane, in collaborazione con altrettante organizzazioni locali, Associazioni per la Creatività Urbana (ACU).

Questo progetto, parte del più ampio programma culturale “(S)punti di Vista”, si è avvalso anche della collaborazione di Dennis Elbers della Blind Walls Gallery per l'individuazione degli artisti urbani olandesi e dell'ACU Another Scratch In The Wall, associazione per la creatività urbana italiana, per la gestione specialistica della comunicazione alla stampa e sui social.

Al centro delle residenze vissute dai sei artisti urbani olandesi, ci sono stati temi di stringente attualità, come i diritti umani, i cambiamenti climatici, l'inclusione sociale e la valorizzazione del territorio su cui ci si è trovati di volta in volta ad operare. La condivisione pratica di questi contenuti ha rafforzato un sodalizio creativo e artistico che da sempre unisce Olanda e Italia.

Mantova, in giugno 2021, ha visto la realizzazione del combo wall dell'artista olandese Erosie e dell'italiano 108, curato dall'ACU Caravan SetUp. In occasione della VI edizione di Without Frontiers - Lunetta a Colori, festival di arte urbana per la valorizzazione culturale del quartiere Lunetta a Mantova, l'opera dal titolo “Aperta” ha voluto riflettere sul senso della lettera “e”, segno grafico e congiunzione copulativa, tema curatoriale del festival di accoglienza.

A Santa Croce di Magliano, a luglio 2021, ha dipinto a seguire Maaïke Canne, chiamata dalla ACU Antonio Giordano in occasione della VIII edizione del PAG - Premio Antonio Giordano. Seguendo la natura del festival, l'opera “Daydream” è stata profondamente influenzata dagli spazi di architettura e natura, un murale onirico dipinto su una tipica abitazione popolare che costeggia il centro storico della piccola città molisana.

Lentini, a ottobre 2021, ha poi accolto Nina Valkhoff, muralista specializzata in composizioni botaniche e raffigurazioni di animali, grazie all'ACU Badia Lost&Found,

complice di una vera e propria ricerca storica, sociale e naturalistica. L'attenzione dell'artista è stata così attratta dal pollo sultano, specie protetta e reintrodotta nel lago Biviere, e dalle piante autoctone di questo territorio.

A Torino, ancora ad ottobre 2021, l'ACU Il Cerchio e Le Gocce ha accolto Vincent Huibers, il quale ha realizzato “Open Minds, See No Borders”, su un edificio più che mai simbolico: la facciata del residence universitario EDISU Olimpia, nel quartiere Vanchiglia, luogo popolato da una comunità multietnica, location ideale per un messaggio di conoscenza e uguaglianza, senza distinzione di genere, etnia, età o estrazione sociale.

Lecce, sempre ad ottobre 2021, ha visto il muralista Collin Van Der Sluijs, ospitato dall'ACU 167/B Street, realizzare “RISE - In the meaning of stand tall, work together and unite”, opera di forte impronta naturalistica con tipici tratti fiabeschi. Dopo studio e riflessione territoriali, la scelta iconografica dell'artista è ricaduta sul pettirosso, specie assai diffusa anche in Olanda.

A Napoli, a dicembre 2021, “HollAndMe” ha infine chiuso il programma, con l'opera di Joren Joshua, a cura dell'ACU Arteteca. Illustratore e artista urbano, Joren Joshua è intervenuto su una grande parete del complesso di Monte Sant'Angelo dell'Università degli Studi di Napoli “Federico II”, già ricco di opere murali, presentando, nel proprio caratteristico stile illustrativo e nei toni di blu e azzurro particolarmente cari ai partenopei, rimandi alla scienza, alla natura e alla mitologia greca, nella grande opera dal titolo “Theory”.

Open Minds See No Borders – Vincent Huibers | Torino

Luca Ricci

In Nederland vond het Toscaanse Kilowatt Festival interessante theater- en dansprojecten die de actuele thema's van het sociale en artistieke debat met durf en een vernieuwende aanpak weten te lezen en te interpreteren. Om die reden heeft het Kilowatt Festival de afgelopen jaren voortdurend met makers uit Nederland samengewerkt.

In de komende jaren, hoopt Kilowatt de samenwerking met enkele partnerorganisaties in Nederland verder uit te bouwen (op de eerste plaats met het Boulevard Festival waarmee een uitwisseling van ervaringen gestart is), en gebruik te kunnen blijven maken van de praktische steun van de Nederlandse Ambassade in Italië.

Wat is Kilowatt? Het is een internationaal multidisciplinair festival gewijd aan de hedendaagse scene (theater, dans, circus, muziek, beeldende kunst, multimedia) en vindt plaats in juli in Sansepolcro (Toscane). Het festival is ontstaan in 2003 en wordt sindsdien georganiseerd door het theatergezelschap CapoTrave.

Kilowatt onderscheidt zich door zijn innovatieve programmering samengesteld in dialoog met de inwoners van Sansepolcro. Het is daarmee een van de belangrijkste internationale evenementen in de sector, bekend om de kwaliteit van de artistieke

programmering en de innovatieve formules. De Visionari, een groep van 40 non-professionals, bekijken gedurende zeven maanden voorstellingen vergelijken deze. Ze selecteren vervolgens zo'n negen van de 50 voorstellingen die elk jaar op het festival worden gepresenteerd.

Het festival won de Critics Award 2021 van de National Association of Theatre Critics ANCT, de Ubu Award 2010 als het beste Special Project en in 2021 wonnen de regisseurs Lucia Franchi en Luca Ricci, voor hun festival Kilowatt, de Ubu Award, voor de beste artistieke directie en organisatie.

CapoTrave / Kilowatt beheert het Teatro alla Misericordia in Sansepolcro en het Mario Spina Theater in Castiglion Fiorentino (Ar). Dit zijn speelplekken voor creatieve kunstenaarsresidenties waar innovatieve vormen van hedendaagse creatie worden ondersteund, dat wil zeggen theater-, dans- en podiumkunstenproducties. De twee ruimtes zijn de thuisbasis van het Toscane Residence Center.

Het festival is coördinator van het grootschalige Europese samenwerkingsproject "Be SpectACTive!", het netwerk "Italy of Visionaries", het project "Digital Residences" en het programma "Toscana Terra Accogliente". Het festival maakt verder deel uit van tal van landelijke netwerken voor theater en dans.

Nella scena olandese il festival Kilowatt ha trovato proposte teatrali e coreografiche capaci di leggere e interpretare con arditezza e novità di linguaggi i temi del dibattito sociale e artistico del presente. Ecco perché' la relazione di Kilowatt con i Paesi Bassi è duratura negli anni.

Nel futuro, Kilowatt auspica di rinsaldare la collaborazione con alcune organizzazioni dei Paesi Bassi (a partire dal Boulevard Festival con cui è attivo un progetto di scambio di pratiche), continuando a beneficiare dell'utile supporto dell'Ambasciata dei Paesi Bassi in Italia.

Cos'è Kilowatt? È un festival multidisciplinare internazionale dedicato alla scena contemporanea (teatro, danza, circo, musica, arti visive, multimedia); si svolge durante il mese di luglio a Sansepolcro (AR). Il festival è stato ideato nel 2003 e da allora è sempre stato realizzato dalla compagnia teatrale CapoTrave.

Kilowatt si distingue per una programmazione innovativa e condivisa con la cittadinanza. È uno dei più significativi eventi di settore internazionali, conosciuto per la qualità delle scelte artistiche e per l'innovativo format dei Visionari grazie al quale un

gruppo di 40 cittadini non addetti ai lavori, dopo un lavoro di visione e confronto che dura 7 mesi, selezionano 9 dei 50 spettacoli presentati ogni anno al festival.

Il festival ha vinto il Premio della Critica 2021 dell'Associazione Nazionale Critici di Teatro ANCT, il Premio Ubu 2010 come miglior Progetto Speciale e, nel 2021, i suoi direttori Lucia Franchi e Luca Ricci, in riferimento a Kilowatt, hanno vinto il Premio Ubu per il miglior progetto curatoriale/organizzativo.

CapoTrave/Kilowatt gestisce il Teatro alla Misericordia di Sansepolcro e il Teatro Mario Spina di Castiglion Fiorentino (AR), luoghi per residenze creative d'artista presso cui vengono supportate forme innovative di creazione contemporanea, ovvero produzioni di teatro, danza e arti dello spettacolo. I due spazi sono sede del Centro di Residenza della Toscana.

Il festival è capofila del progetto europeo di cooperazione su larga scala "Be SpectACTive!", della rete "L'Italia dei Visionari", del progetto "Residenze Digitali" e dell'azione "Toscana Terra Accogliente". Fa parte di numerose reti nazionali per il teatro e la danza.

Ideeën die het waard zijn om verspreid te worden: een liefdesverklaring aan Europa

Giuliana Damato Team curators TEDxBarletta

Er is een plek in Zuid-Italië waar de echo's van de geschiedenis nog steeds te horen zijn. Witglanzende stenen vol van een actief en generatief geheugen: we hebben het over het land waar Frederik II van Hohenstaufen, de Stupor Mundi, koning van kunst en cultuur, zijn beroemde kastelen liet bouwen.

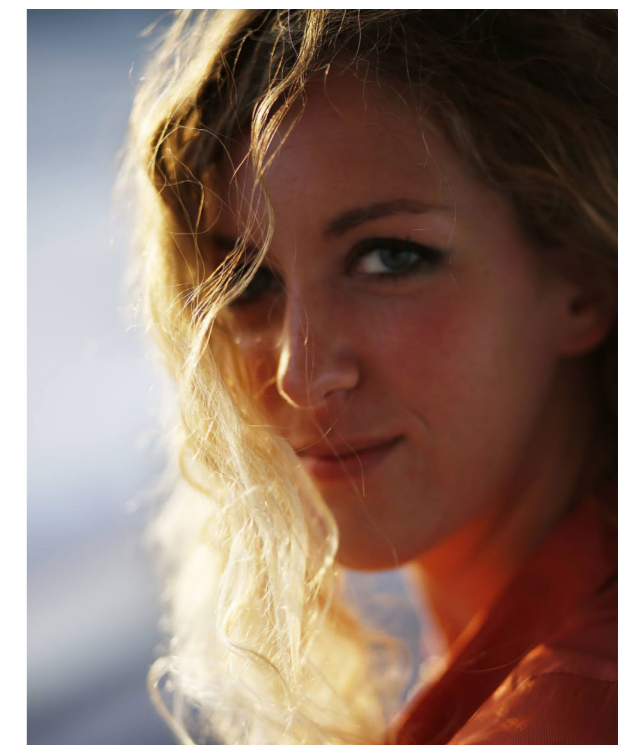
Juist daar, in Apulië, is er een groep van 20 jongeren die zich sinds een aantal jaar wijdt aan het stimuleren van cultuur en ideeën die het waard zijn om verspreid te worden. Het zijn de organisatoren van TEDxBarletta, sinds vier jaar deel van de internationale TED gemeenschap, een non-profit organisatie die in 1984 in Californië is ontstaan (TED: Ideas worth spreading). Sindsdien worden er overal ter wereld officiële TED-evenementen en tevens onafhankelijke TED-evenementen georganiseerd. Events in talloze steden waar een ongelooflijke verscheidenheid aan thema's aan bod komt in meer dan 117 talen. Ideeën en inzichten worden zo gedeeld met een steeds groter groeiende community.

Werkend aan het thema voor TEDxBarletta 2021, Vita Nova (een eerbetoon aan Dante Alighieri in het kader van de herdenking van zijn 700e sterfdag), hebben deze avonturiers bedacht om over de nieuwe start te vertellen, die de mensheid ertoe heeft gebracht om na bijna 50 jaar de grenzen van de aarde te overschrijden door naar Mars te gaan. Terwijl ze bedachten hoe aan een toekomst te bouwen waarin we geduldig wachten, moedige keuzes maken en vrij ideeën bedenken heeft hun weg die van een buitengewone kunstenaar, Ilja Leonard Pfeijffer, gekruist. Niet alleen wetenschappers, informatici en ingenieurs zijn nodig voor een nieuwe toekomst, ook humanisten, denkers, kunstenaars en schrijvers. Dankzij de fundamentele samenwerking met de cultuurafdeling van de Nederlandse ambassade in Italië is het op 3 juli 2021 mogelijk geworden om op het podium van TEDxBarletta een "liefdesverklaring aan Europa" te doen.

Poëtisch, onthutsend, vlijmscherp, motiverend: de rede van schrijver en dichter Pfeijffer is een belangrijke aanzet geweest om het publiek tot denken te bewegen. Tussen heimwee naar hoe het was, reflecties over identiteit en de moed om out of the box te zijn, heeft Pfeijffer een lofzang gezongen op het "continent dat in gedachtes gelooft", dat met een "poëtisch langzaam ritme en moedige koppigheid" knokt voor een toekomst vol littekens die "mooi zijn, omdat ze bedachtzaam maken".

Een rede om keer op keer te beluisteren, die van Ilja Pfeijffer, terug te vinden op het youtube-kanaal van TED.

Een groep jongeren, die van TEDxBarletta, om in de gaten te blijven houden, met wie zeker ook in de toekomst samengewerkt zal worden.

Idee che meritano di essere diffuse: una dichiarazione d'amore per l'Europa.

Giuliana Damato
Team curators TEDxBarletta

C'è un posto nel Sud Italia in cui gli echi della Storia continuano a risuonare e non a vuoto. Pietre bianche e lucenti cariche di una memoria attiva e generativa: parliamo delle terre dove Federico II di Svevia, lo Stupor Mundi, il sovrano delle arti e della cultura, ha seminato i suoi famosi castelli.

Proprio lì in Puglia c'è un gruppo di circa 20 ragazze e ragazzi che da un po' di anni si dedica a generare cultura e a diffondere "idee che meritano di essere diffuse": sono gli organizzatori del TEDx Barletta, affiliatisi da circa 4 anni alla community internazionale di TED – l'organizzazione no-profit nata nel 1984 in California. Da allora ad oggi, continuamente, in tutto il mondo, eventi TED ed eventi indipendenti TEDx si svolgono in tutte le città del mondo e trattano una grandissima varietà di argomenti in più di 117 lingue: idee e intuizioni vengono così condivise con una community sempre più grande.

Lavorando sul tema scelto per il TEDxBarletta 2021, "Vita Nova" (in omaggio a Dante Alighieri in occasione del 700° anniversario della morte), questi avventurosi hanno pensato di raccontare il nuovo inizio, quello che dopo quasi cinquant'anni ha portato l'uomo ad oltrepassare i limiti dell'orizzonte terrestre giungendo su Marte. E a proposito di come immaginare e costruire un futuro che ci renda pazienti nelle attese, audaci nelle scelte, liberi nelle idee, la loro strada si è incrociata con uno straordinario artista: Ilja Leonard Pfeijffer. Non solo scienziati, informatici, ingegneri: per immaginare il futuro servono anche umanisti, pensatori, artisti, scrittori. E così, grazie alla fondamentale collaborazione con la sezione cultura dell'Ambasciata dei Paesi Bassi in

Italia, è stato possibile il 3 Luglio 2021 portare sul palco del TEDxBarletta una "dichiarazione d'amore per l'Europa".

Poetico, spiazzante, pungente, motivante, il discorso dello scrittore e poeta Pfeijffer è stato un importante innesco, generatore di riflessioni per tanti. Tra nostalgie, ragionamenti sull'identità e coraggio di essere fuori moda, Pfeijffer ha innalzato un canto sul "continente che crede nel pensiero", che con "lentezza poetica e ostinazione valorosa" lotta per il futuro, pieno di cicatrici che "sono belle perché rendono prudenti".

Un discorso da ascoltare e riascoltare, quello di Ilja Pfeijffer e di cui v'è preziosa traccia nel canale Youtube

Un gruppo di ragazzi da continuare a seguire, quello del TEDxBarletta, con cui non mancheranno altre collaborazioni.

Non è questa, in fondo, la migliore declinazione dell'essere europei?

Studio Wild

Tymon Hogenelst

Studio Wild is opgericht in 2018 door Tymon Hogenelst (Tokyo, 1993) en Jesse van der Ploeg (Amsterdam, 1989). Met hun kantoor onderzoeken zij de relatie tussen landschap en architectuur. Het eerste fysieke werk van Studio Wild is geproduceerd binnen een kunstfestival in het bergdorp Topolò, sindsdien is Italië en het Italiaanse landschap onlosmakelijk verbonden met de Studio. De Studio heeft bij verschillende projecten in Italië groepen studenten betrokken, van universiteiten uit Venetië en Ljubljana.

Met hun project 'The Forbidden Garden of Europe' waren zij een van de winnaars van de open oproep van Het Nieuwe Instituut en Stimuleringsfonds voor het parallelle programma van het Nederlandse paviljoen op de architectuurbiënnale in Venetië. Het werk bestaat uit een tuin vol invasieve exotische plantensoorten die verboden zijn in de Europese Unie. 'The Forbidden Garden of Europe' gebruikt planten als metafoer om nieuw licht te werpen op politiek beladen onderwerpen en vertelt ondertussen het verhaal van invasieve uitheemse plantensoorten.

Daarnaast werkten zij aan een onderzoek over het deels verlaten bergdorpje Topolò in Friuli. Voor beiden projecten werkten zij samen met hun Italiaanse partner Robida. Robida bestaat uit een groep jonge

Lo Studio Wild è stato fondato nel 2018 da Tymon Hogenelst (Tokyo, 1993) e Jesse van der Ploeg (Amsterdam, 1989), con l'obiettivo di investigare la relazione tra paesaggio e architettura. La prima opera fisica dello Studio Wild è stata prodotta durante un festival artistico a Topolò, un paese di campagna in provincia di Udine. Da allora, lo Studio è indissolubilmente legato all'Italia e il suo paesaggio. Lo Studio ha coinvolto alcuni gruppi di studenti delle università di Venezia e Lubiana in diversi progetti in Italia.

Con il progetto The Forbidden Garden of Europe sono stati tra i vincitori della open call del Nieuwe Instituut e lo Stimuleringsfonds per il programma parallelo del padiglione neerlandese alla Biennale di Venezia. L'opera si compone di un giardino pieno di piante esotiche invasive vietate nell'Unione Europea. The Forbidden Garden of Europe utilizza le piante come metafora per gettare nuova luce su temi politici sensibili, raccontando nel frattempo la storia delle piante esotiche invasive.

Inoltre, lo Studio sta lavorando a una ricerca su Topolò, paese di montagna in parte abbandonato. In entrambi i

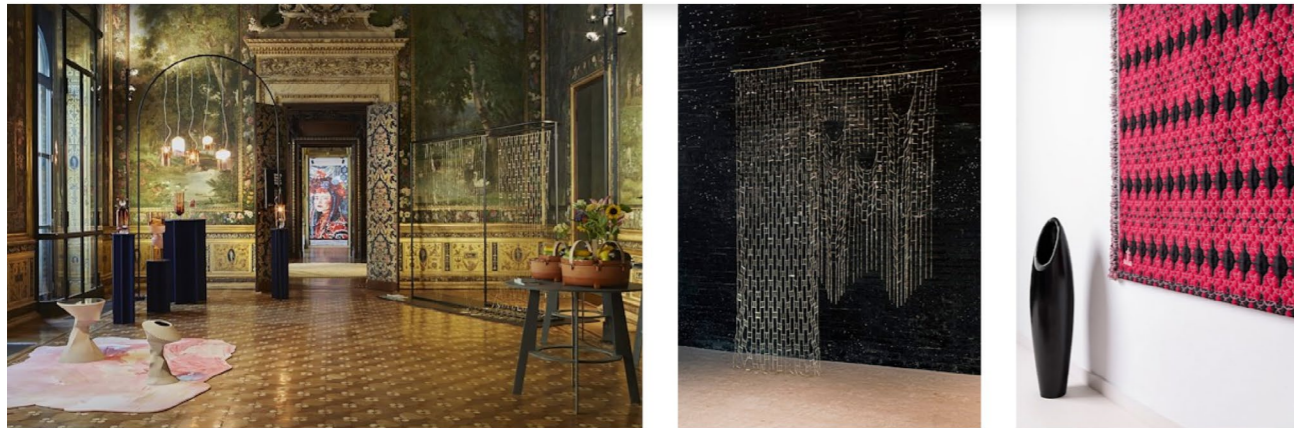
architetti e un artista che pubblicano una rivista annuale. La ricerca in collaborazione con Robida è stata realizzata grazie al supporto dell'Ambasciata neerlandese: lo Studio ha potuto organizzare, sempre assieme a Robida, un convegno sulla ricerca svolta, mirata a comprendere come le iniziative culturali possano contribuire a dare nuova vita a zone rurali e marginali.

Het veelbesproken werk van Wild tijdens de Biënnale heeft geleid tot een vervolgproject in 2022 met de titel The Lost Populus Garden. Deze tuin zal onderdeel zijn van Europa Verschieben, een manifestatie in Italië, Slovenië en Oostenrijk, georganiseerd door de culturele organisatie Unikum van de universiteit van Klagenfurt. Deze tuin zal licht werpen op het verhaal van de Sloveense minderheid, die afgelopen eeuw voor een belangrijk deel is weggetrokken uit de Italiaanse grensregio.

progetti è coinvolto il partner italiano Robida, un'associazione composta da un gruppo di giovani architetti e artisti che pubblicano una rivista annuale. La ricerca in collaborazione con Robida è stata realizzata grazie al supporto dell'Ambasciata neerlandese: lo Studio ha potuto organizzare, sempre assieme a Robida, un convegno sulla ricerca svolta, mirata a comprendere come le iniziative culturali possano contribuire a dare nuova vita a zone rurali e marginali.

L'opera dello Studio Wild, presentata alla Biennale e molto discussa, ha portato a un progetto per il 2022 dal titolo The Lost Populus Garden. Per questo progetto, il giardino realizzato sarà parte di Europa Verschieben, un evento che si terrà in Italia, Slovenia e Austria, creato dall'organizzazione culturale Unikum e l'Università di Klagenfurt. Il giardino realizzato getterà luce sulla storia della minoranza slovena, che nel corso dell'ultimo secolo ha in larga parte abbandonato la regione italiana di confine con la Slovenia.

ROBERT MUIS
Redacteur

De Nederlanders in Milaan bij Masterly en Orlandi

9 september 2021, 12:51

Dit jaar is de fuorisalone, net als de Supersalone, beperkter dan gewoonlijk, maar de verzamelde evenementen in Milaan bieden weer een mix van commerciële, kunstzinnige en design-presentaties. Voor kunst en ontwerp uit Nederland kun je naar Masterly en galerie Rossana Orlandi.

Voor de vijfde keer brengt Masterly 'the Dutch in Milano', zoals de baseline van het evenement luidt. Opnieuw is het 18e-eeuwse Palazzo Turati de locatie, die met zijn zuilengang rond een binnenplaats en rijk gedecoreerde zalen voor veel designs een perfect decor biedt. Hier brengt Masterly noviteiten naast al bekendere ontwerpen, en grotere merken naast zelfstandige ontwerpers en kunstenaars.

MENU CERCA

la Repubblica

ABBONATI

GEDI SMILE

R

ACCEDI

CONTENUTO PER GLI ABBONATI

Amsterdam, Italia: il festival che fa viaggiare la cultura

di Maurizio Di Fazio

Jeroen Erosie, uno degli artisti presenti alla manifestazione (S)punti di vista

Si chiama (S)punti di vista la manifestazione itinerante organizzata dall'ambasciata olandese di Roma e dal consolato di Milano per far conoscere scrittori, musicisti, artisti. Da Pisa a Torino passando per Roma una serie di appuntamenti che si concluderanno a novembre

VIAGGI NEL TEMPO

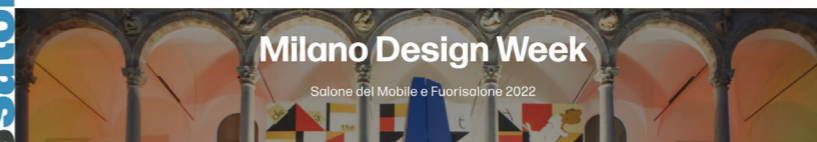
Le città di Jan Brokken: indagine nell'anima dei luoghi

ALBERTO RIVA

29 ottobre 2021 - 08:00

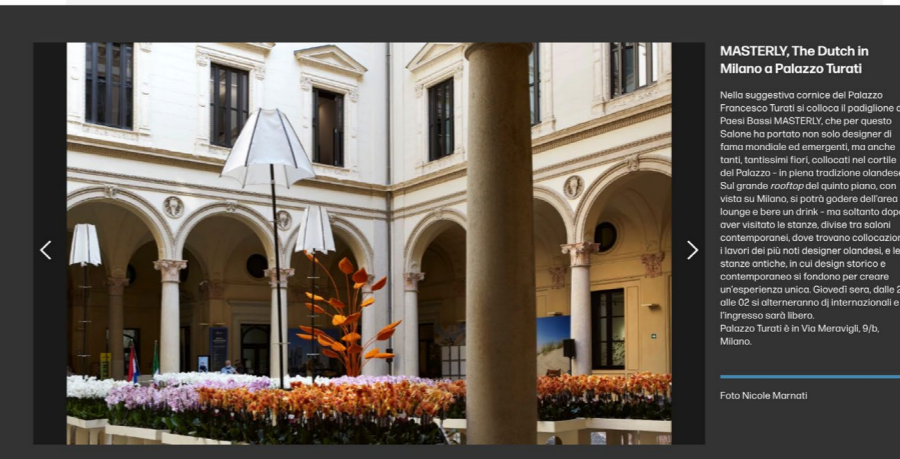

- Cosa rende unica una città? Perché Amsterdam è Amsterdam? E perché Bologna è Bologna? Per lo scrittore olandese Jan Brokken, viaggiatore indefesso, ciò che rende una città diversa da tutte le altre sono le anime che l'hanno attraversata.
- Raccontare quelle vite, come fa in *L'anima delle città*, che esce adesso per Iperborea, significa rivelare il volto nascosto dei luoghi. Per Brokken il mondo non è la vastità, ma il dettaglio.

Salone del Mobile Milano Design Week: 5 cose da vedere dopo il lavoro

Feste perpetue, location aperte fino a sera e aperitivi rinforzati. Cosa fare dopo il lavoro in questi ultimi giorni di Fuorisalone, una selezione di Domus.

MASTERLY, The Dutch in Milano a Palazzo Turati

Nella suggestiva cornice del Palazzo Francesco Turati si colloca il padiglione dei Paesi Bassi MASTERLY, che per questo Salone ha portato non solo designer di fama mondiale ed emergenti, ma anche tanti, tantissimi fiati, collocati nel cortile del Palazzo - in piena tradizione olandese. Sul grande rooftop del quinto piano, con vista su Milano, si potrà godere dell'ora lounge e bere un drink - ma soltanto dopo aver visitato le stanze, divise tra saloni contemporanei, dove trovano collocazione i lavori dei più noti designer olandesi, e le stanze antiche in cui design storico e contemporaneo si fondono per creare un'esperienza unica. Giovedì sera, dalle 20 alle 02 si alterneranno dj internazionali e l'ingresso sarà libero. Palazzo Turati è in Via Meravigli, 9/b, Milano.

Foto Nicole Marnati

Een subsidie aanvragen

Modalità per richiedere sussidi

Enthusiast geworden door dit jaarrapport en geïnteresseerd om een Italiaans-Nederlandse samenwerking aan te gaan?

Hieronder vind u de mogelijkheden voor de aanvraag van een cultuursubsidie. Ons budget voor 2022 bedraagt € 150.000. Dit bedrag is bedoeld voor relevante activiteiten van Italiaanse culturele organisaties die:

- bijdragen aan de positionering en profilering van professionele kunstuitingen uit Nederland
- bijdragen aan de samenwerking tussen Nederlandse en Italiaanse culturele organisaties en of professionals
- kansen bieden voor de ontwikkeling van nieuw werk van Nederlandse makers in Italië.

We geven voorrang aan projecten die inspelen op een of meer van onze aandachtsgebieden:

Architectuur

(inclusief stedelijke opgaven, kunst in openbare ruimte, erfgoed in relatie tot ruimtelijke vraagstukken)

Digitalisering

(zowel media- en digitale kunst, als kunstenaars en creatieve professionals die reflecteren op digitalisering in de samenleving, digitalisering van erfgoed)

Design

(inclusief industrial design, interdisciplinair design, grafisch design, social design, design voor de openbare ruimte, ambacht en makers, food design en gaming)

Inclusie en identiteit

(culturele projecten die reflecteren op een inclusieve samenleving en identiteitsvraagstukken, o.a. LGBTI-, vrouwenrechten)

Kinder- en jeugdcultuur

(podiumkunsten, literatuur, beeldende kunst en film gemaakt en/of gericht op een jong publiek)

Literatuur

(fictie, non-fictie, strips en kinderboeken, spoken word, neerlandistiek, vertalen NL -->ITA)

Meertaligheid

(gericht op culturele projecten rond minderheidstalen)

Vergrijzing

(culturele projecten die reflecteren op de ouder wordende samenleving)

Samenwerking Vlaanderen

(culturele projecten waarbij Vlaamse en Nederlandse kunstenaars gepresenteerd worden en/of culturele instellingen samenwerken in Italië)

La lettura di questo rapporto annuale vi ha entusiasmato e siete interessati ad avviare collaborazioni culturali italo-olandesi in Italia?

Ecco le modalità per richiedere una sovvenzione per un progetto culturale.

Il budget per le attività culturali messo a disposizione alle missioni diplomatiche in Italia ammonta nel 2022 a € 150.000,00. Questo budget è pensato per sostenere attività pertinenti di operatori italiani che:

- contribuiscono in modo significativo alla visibilità e al profilo di opere artistiche professionali olandesi
- sostengono concretamente la cooperazione fra organizzazioni o professionisti culturali di Paesi Bassi e Italia
- creano opportunità per lo sviluppo di nuove opere di artisti neerlandesi in Italia.

Sarà data precedenza a le richieste di sovvenzioni che rientrano in uno o più ambiti prioritari:

Architettura

(ad inclusione di sfide urbane, arte negli spazi pubblici, patrimonio storico ed artistico in relazione alle questioni architettoniche)

Digitalizzazione

(sia arte e media digitali che artisti e professionisti che riflettono sull'impatto del digitale sulla società e la digitalizzazione del patrimonio storico ed artistico)

Design

(compresi industrial design, design interdisciplinare, graphic design, social design, design per gli spazi pubblici, artigianato e artisti, food design e gaming)

Identità ed inclusione

(progetti culturali che riflettono sul concetto di società inclusiva e temi legati all'identità, tra cui i diritti LGBTI+ e delle donne)

Cultura per bambini e ragazzi

(arti performative, letteratura, arte visiva e cinema rivolti a un pubblico giovane)

Letteratura

(romanzi, saggistica, fumetti, libri per ragazzi e fumetti, spoken word, neerlandistica, traduzione NL-->IT)

Plurilinguismo

(progetti culturali sulle lingue minoritarie)

Invecchiamento demografico

progetti culturali in cui vengono presentati artisti fiamminghi e neerlandesi e/o si instaurano rapporti di collaborazione con istituzioni culturali in Italia)

Contact

Contatti

Voordat u uw subsidieaanvraag doorstuurt dient u eerst contact op te nemen met

Prima di inoltrare una richiesta di sussidio è necessario contattarci

Architectuur en digitalisering
Architettura e digitale

Bas Ernst, cultureel attaché - Roma
bas.ernst@minbuza.nl

Literatuur, meertaligheid en vergrijzing
Letteratura, plurilinguismo e terza età

Babs van Lieshout - Roma
babs-van.lieshout@minbuza.nl

Design, identiteit en inclusie en kinder- en jeugdcultuur
Design, identità e inclusione e cultura per bambini e ragazzi

Stefano Musilli - Milano
stefano.musilli@minbuza.nl

Culturele afdelingen van de Ambassade en het Consulaat-Generaal van het Koninkrijk der Nederlanden

Rome: rom-pcz@minbuza.nl
Milaan: mil-pcz@minbuza.nl

Sezioni culturali dell'Ambasciata e del Consolato Generale del Regno dei Paesi Bassi

Roma: rom-pcz@minbuza.nl
Milano: mil-pcz@minbuza.nl

Volg ons op onze social media kanalen:
Seguici sui nostri canali social:

Website:

Cultural exchange and education | Italy | Netherlandsandyou.nl

LinkedIn:

Embassy and Consulate General of the Kingdom of the Netherlands in Italy: bedrijfspaginabeheerder | LinkedIn

Instagram:

www.instagram.com/olandiamo

Twitter:

www.twitter.com/NLinItaly

Facebook:

www.facebook.com/Paesi.Bassi.in.Italia

Wist je dat?

Lo sapevi?

Italiaanse partner Kilowatt Festival heeft dit jaar de prestigieuze Ubu prijs binnen te weten slepen! Een prachtige erkenning voor jarenlang hard werk!
Gefeliciteerd Kilowatt!

Il nostro partner italiano Kilowatt ha conquistato quest'anno il prestigioso premio Ubu! Un fantastico riconoscimento per tanti anni di duro lavoro. Congratulazioni a Kilowatt!

In 2021 hebben we tevens slagen gemaakt in het updaten van onze website en het gebruik van onze online kanalen om meer inzicht te geven in wat ons werk inhoudt.
Wil je meer weten? [Kijk dan hier!](#)

Nel 2021, abbiamo fatto progressi nell'aggiornamento del nostro sito web e i canali social, così da poter informare il pubblico meglio sul nostro lavoro. Vuoi saperne di più? [Clicca qui!](#)

De film White Cube van Renzo Martens heeft tijdens het Biografilm Festival de prijs Tutta un'altra storia gewonnen. Een mooie erkenning vanuit het jonge publiek van het festival.

Il film White Cube di Renzo Martens ha ricevuto dalla giuria dei ragazzi del Biografilm Festival il premio "Tutta un'altra storia".

Dit 2021 zijn er meer dan 45 Nederlandse boeken in het Italiaans vertaald.

Wil je weten welke?

Zoek deze dan op in de handige vertalingen database van het Nederlands Letterenfonds.

Nel 2021, sono stati tradotti più di 45 libri neerlandesi in lingua italiana. Vuoi sapere quali? Cerca nel database del Letterenfonds.

Annet Schaap, schrijfster van het kinderboek Lampje (Lucilla, La Nuova Frontiera Junior, vertaling Anna Patrucco Becchi) heeft een Premio Strega gewonnen voor 'beste debuut'!

Annet Schaap, scrittrice del libro per ragazzi Lucilla (originale Lampje, versione italiana presso La Nuova Frontiera Junior e traduzione di Anna Patrucco Becchi) ha vinto un Premio Strega per miglior libro d'esordio!

PIÙ
LIBRI
PIÙ
LIBERI

PIÙ
LIBRI
PIÙ
LIBRI

Una manifestazione di
AIE Associazione
Italiana
Editori DAL 1869

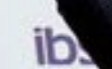
Una ma
AIE

PREMIO STREGA 2021 RAGAZZE e RAGAZZI

PROMOSSO DA

COLLEZIONE

ib

